Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Er sco app
CH info

La Confederaziun

en furma concisa – 2026

«Per democrazia dovri nus tuts – per far dumondas, gidar a reflectar ed agir.»

Viktor Rossi, chancelier federal

Charas lecturas e chars lecturs

Nossa democrazia na viva betg da l'approvar, mabain dal gidar a reflectar. Ella viva dal fatg, che nus tschentain dumondas, tadlain e tschertgain cuminaivlamain soluziuns. Mo tgi che dumonda, gida numnadamain a concepir e mo tgi che gida a concepir, rinforza nossa democrazia. Gist durant temps da midadas sveltas e da malsegirezzas creschentas sa mussi: Nossa democrazia vivida na sa chapescha betg da sez. Nus essan tuttas e tuts dumandads d'avair quità da nossa democrazia e da la sviluppar vinavant cun gronda responsabladad.

En il center da la debatta publica stattan oz savens dumondas davart l'infurmaziun e la dischinfurmaziun. Tge infurmaziuns èn segiras, sin tge pudain nus ans fundar en la discussiun? Tgi sa participescha a la tschertga da soluziuns ed al process da decisiun e tgi influenzescha quels? En quest connex sa mussi: En in temp, nua che algoritmus influenzeschan las opiniuns, è la furmaziun politica essenziala. Mo tgi che vesa ils connexs, po surpigliar responsabladad – en scola, en la professiun ed a l'urna.

Nossas instituziuns restan fermas, sche nus las enconuschain e sche nus las sustegnain, sche nus ans infurmain, discutain ensemen e giain a votar. Per quai dovri però spazis, nua che tut las generaziuns pon sa participar e vegnan tadladas. La Sessiun federala dals giuvenils 2025 per exempel ha mussà en moda impressiunanta, tge ch'è pussaivel, sche vuschs giuvnas engaschadas vegnan prendidas seriusas.

Nossa broschura vul envidar d'emprender d'enconuscher meglier la Svizra e sias instituziuns e da scuvrir l'atgna rolla en noss stadi. Per democrazia dovri numnadamain nus tuts – per far dumondas, gidar a reflectar ed agir.

Buna lectura!

Viktor Rossi
Chancelier federal

Fatgs
La Svizra
6

Istorgia da la Svizra ____ 10

Federalissem ____ 12

Cunvegnas e commembranzas ____ 14

Fundament
Democrazia directa
16

Separaziun da las pussanzas ____ 20

Votaziuns ____ 22

Elecziuns ____ 24

Partidas en il Cussegl federal
ed en il parlament ____ 26

Legislativa
Il parlament
28

Incumbensas dal parlament ____ 32

Organisaziun dal parlament ____ 34

Particularitads dal parlament ____ 40

La via ad ina nova lescha ____ 42

Ils Servetschs dal parlament ____ 44

Parlament e
transfurmaziun digitala ____ 45

Executiva
La regenza
46

Il Cussegl federal ____ 50

Incumbensas dal
Cussegl federal ____ 52

L'administraziun federala ____ 54

Chanzlia federala ChF ____ 56

Departament federal
d'affars exteriurs DFAE ____ 58

Departament federal
da l'intern DFI ____ 60

Departament federal
da giustia e polizia DFGP ____ 62

Departament federal da
defensiun, protecziun da
la populaziun e sport DDPS ____ 64

Departament federal
da finanzas DFF ____ 66

Departament federal
d'economia, furmaziun
e retschertga DEFR ____ 68

Departament federal per
ambient, traffic, energia e
communicaziun DATEC ____ 70

Giudicativa
Ils tribunals
72

Il Tribunal federal ____ 76

Il Tribunal penal federal ____ 80

Il Tribunal administrativ federal ____ 82

Il Tribunal federal da patentas ____ 84

Sentenzias dals tribunals
federals ____ 85

Impressum ____ 86

Questa publicaziun preschenta la situaziun a la fin da la redacziun (12. 01. 2026). Cifras ed infurmaziuns actualas èn mintgamai publitgadas sin las paginas d'internet menziunadas.

Purschidas supplementaras tar la broschura
«La Confederaziun en furma concisa»

www.bk.admin.ch

La Svizra

Var 350 000 persunas mirvegliusas han visità la Festa federala da lutga e da gieus alpesters 2025 en il chantun Glaruna. Ch'ina da las festas da sport las pli grondas da la Svizra ha pudì vegnir organisada en in dals chantuns ils pli pitschens, resulta d'ina decisiun democratica: A chaschun d'ina tschentada da cumin avevan las votantas ed ils votants glarunais votà per questa festa.

La Svizra

La Svizra è in pitschen pajais cun ina populaziun da circa 9,1 milliuns persunas. **Ella consista da 4 regiuns linguisticas da differenta grondezza. La Svizra è in stadi federal cun 26 chantuns ch'èn per gronda part independents e che sa cumponan da numerusas vischnancas. La plurilinguitad ed il federalissem han lur ragischs en il passà e caracteriseschan la Svizra. Sia neutralitad è renconuschida da tut ils stadis dal mund.**

26 chantuns

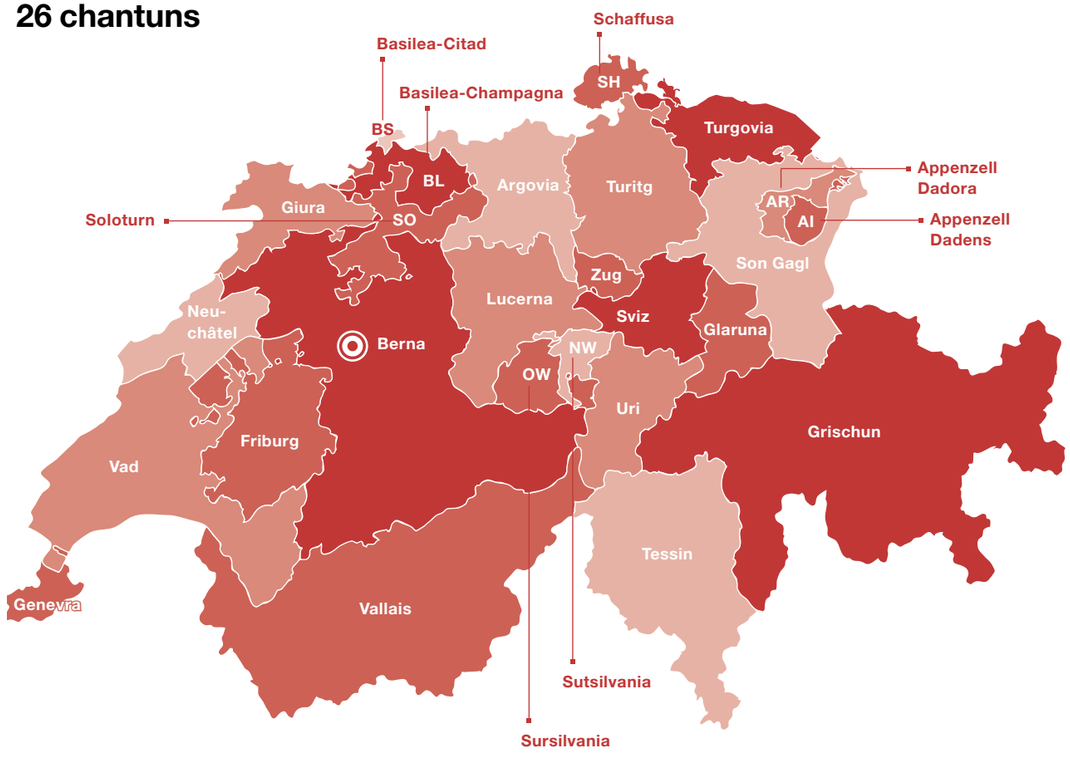

Statistica federala

9,1 milliuns persunas

En Svizra vivan 9,1 milliuns persunas, 28 % da quellas senza passaport svizzer. Passa la mesadad da las persunas estras è u naschida en Svizra u viva qua dapi almain 10 onns. La gronda part da la populaziun estra deriva d'in pajais da la UE. La pli gronda part èn persunas da l'Italia, da la Germania e dal Portugal.

6 588 652 cun naziunalitad svizra
2 515 411 senza naziunalitad svizra

4 linguas naziunalas

La Svizra è in pajais pluriling. Las quatter linguas naziunalas èn il tudestg, il franzos, il talian ed il rumantsch. 61 % da la populaziun discurran principalmain tudestg (svizzer), 23 % franzos, 8 % talian e 0,5 % rumantsch. 23 % da la populaziun han (anc) in'autra lingua principala. Blers inditgeschan duas linguas sco linguas principalas.

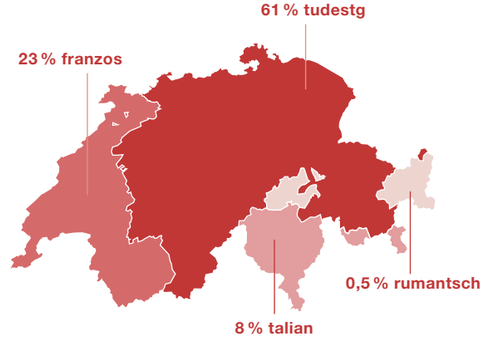

Libertad da religiun

La Svizra è in pajais cun ragischs cristianas. 56 % da la populaziun èn u catolics u refurmads ubain appartegnan ad in'autra cuminanza cristiana. La libertad da religiun permetta er ad autras cuminanzas religiusas da pratitgar lur religiun. Dapi plirs onns crescha la part da las persunas che n'appartegnan a nagina confessiun, e quai oravant tut in regiuns urbanas.

36 %
senza confessiun

31 %
catolic-roman

19 %
evangelic-refurmà

6 %
autras cuminanzas cristianas

6 %
cuminanzas islamicas

2 %
ulteriuras

Auta aspectativa da vita

La populaziun en Svizra vegn pli e pli veglia ed ha adina main uffants che pli baud. L'aspectativa da vita en media è ina da las pli autas dal mund: ella importa 82 onns per ils umens ed 86 onns per las dunnas. En media survegnan las dunnas 1,3 uffants. La part da la populaziun da 64 onns e dapli è creschida, quella da sut 20 onns e quella da 20 fin 64 onns è sa reducida.

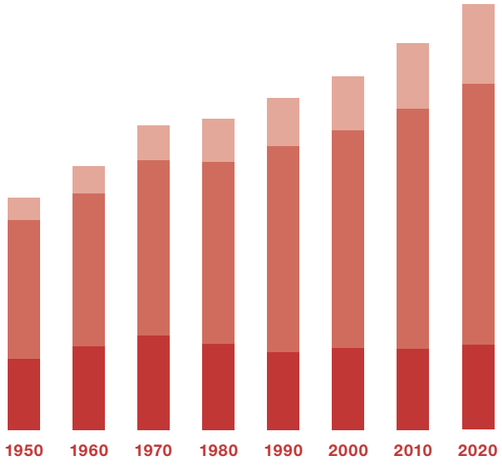

persunas sut 20 onns
persunas tranter 20 e 64 onns
persunas sur 65 onns

Istorgia da la Svizra

La Svizra è sa sviluppada en il decurs dals tschientaners or d'ina rait da differentas allianzas ad ina federaziun da stadis e lura al stadi federal odiern. Ils cunfins svizzers e la neutralitad èn vegnids fixads e renconuschids l'onn 1815 sin plaun internaziunal. Il sistem politic ha ses origin en la Constituziun federala da l'onn 1848. Dapi lura ha la Confederaziun survegnì dapli cumpetenzas, il pievel dapli dretgs, e la diversitad politica è creschida.

Video
Istorgia dala Svizra
(en tudestg)

1291
Veglia Confederaziun:
Partenadis d'allianza

Per garantir la segirezza interna ed externa fan las citads e las champagnas differentas allianzas. L'allianza tranter Uri, Sviz e Sutsilvania l'onn 1291 vala sco l'origin da la Confederaziun svizra. En il decurs dals tschientaners crescha la Confederaziun tras ulteriuras allianzas e conquistas territorialas.

1798–1802
Helvetica:
Stadi unitar sut pussanza estra

Suenter l'invasiun da las truppas franzosas vegn la Confederaziun transfurmada en la Republica helvetica: en in stadi unitar sut la controlla da Paris.

1803–1814
Mediaziun:
Pussanza estra main severa

Suenter guerras civilas tranter ils federalists ed ils aderents da la Republica helvetica dat Napoleon a la Svizra ina constituziun da mediaziun. Quella dat als chantuns puspè ina tscherta independenza e fixescha la gronda part dals cunfins chantunals.

1815
Contract federal:
Neutralitad e federaziun da stadis

Suenter la fin da Napoleun renconuschan las grondas pussanzas europeicas la neutralitad da la Svizra, ed i vegnan fixads ils cunfins naziunals che valan anc oz. Tras il Contract federal da l'onn 1815 vegnan reunidas las differentas allianzas federalas ad in'unica federaziun da stadis.

1847–1848
Guerra da la Lia separatista:
Liberals cunter conservativs

La dumonda davart la concepziun da la Confederaziun chaschuna ina guerra civila tranter ils chantuns liberals ed ils chantuns conservativs catolics. La Guerra da la Lia separatista finescha cun ina victoria da las forzas liberalas.

1848
Constituziun federala:
Stadi federal democratic

La Constituziun federala conceda a la gronda part dals burgais – als umens – differents dretgs e diversas libertads, tranter auter il dretg da votar e d'eleger. Sin plaun federal vegn introducì il sistem da duas chombras cun in Cussegl naziunal ed in Cussegl dals chantuns. Questas duas chombras elegian il Cussegl federal. Intgins secturs vegnan centralisads. La Svizra sa sviluppa ad in spazi giuridic ed economic unitar.

1874, 1891
Extensiun da la democrazia:
Iniziativa, referendum

Tras la revisiun da la Constituziun federala survegn la Confederaziun dapli incumbensas ed ils dretgs democratics vegnan extendids sin plaun federal. L'onn 1874 vegn introducì il referendum, l'onn 1891 l'iniziativa dal pievel (→ p. 22).

1914–1918
Emprima Guerra mundiala, chauma generala:
Ideas socialisticas

La povradad e la dischoccupaziun durant l'Emprima Guerra mundiala sco er las ideas socialisticas da la Revoluziun russa provocheschan l'onn 1918 la chauma generala naziunala.

1919, 1929
Proporz:
Vinavant en direcziun da la democrazia da concordanza

L'onn 1919 vegn il Cussegl naziunal elegì per l'emprima giada tenor la procedura da proporz, ed en il Cussegl federal sesan ussa er dus commembers conservativs catolics (oz Allianza dal Center). A partir da l'onn 1929 fa er in commember da la Partida da purs, mastergnants e burgais (oz PPS) part dal Cussegl federal.

1939–1945
Segunda Guerra mundiala:
Integraziun da la sanestra

En il context da la Segunda Guerra mundiala s'avischinan las forzas politicas da la sanestra fin a la dretga ina a l'autra: l'onn 1943 elegia il parlament in socialdemocrat en la regenza. L'onn 1951 in segund. Dapi l'onn 1959 sa cumpona il Cussegl federal da quatter partidas (→ «Furmla magica», p. 51).

1971
Egualitad dals dretgs:
Dretg da votar da las dunnas

Il favrer 1971 acceptan ils votants il dretg federal da votar e d'eleger da las dunnas cun 66 % da las vuschs. La plipart dals chantuns e da las vischnancas introducescha il dretg da votar da las dunnas er sin plaun chantunal e communal.

1979
Nov chantun:
Giura

L'onn 1978 din 82 % da las votantas e dals votants svizzers «gea» a la fundaziun dal nov chantun Giura. Dapi l'onn 1979 cumpiglia la Svizra 26 chantuns.

2000
Terza Constituziun federala:
Repartiziun da las incumbensas

La revisiun totala da la Constituziun federala regla la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns: La Confederaziun survegn dapli incumbensas, l'administraziun federala vegn engrondida. Il 1999 din las votantas ed ils votants «gea» a la terza Constituziun federala. Quella entra en vigur l'onn 2000 e vala anc oz.

Federalissem

La Svizra è in stadi federalistic: la pussanza statala è repartida sin la Confederaziun, sin ils chantuns e sin las vischnancas. Ils chantuns e las vischnancas han grondas libertads d'agir per ademplir lur incumbensas. Tras il federalissem èsi pussaivel che la Svizra po exister sco unitad – malgrà quatter culturas linguisticas e malgrà atgnadads regiunalas particularas.

1

Dapi l'onn 1848 è la Svizra in stadi federal che vegn er numnà «Confederaziun».

26

La Confederaziun consista da 26 chantuns.

2110

Ils 26 chantuns èn dividids en 2110 vischnancas.

In instrument impurtant per la coesiun da la Svizra è la gulivaziun da finanzas naziunala. Ella correspunda a la voluntad da solidaritad: ils chantuns economicamain ferms e la Confederaziun gidan ils chantuns finanzialmain pli debels.

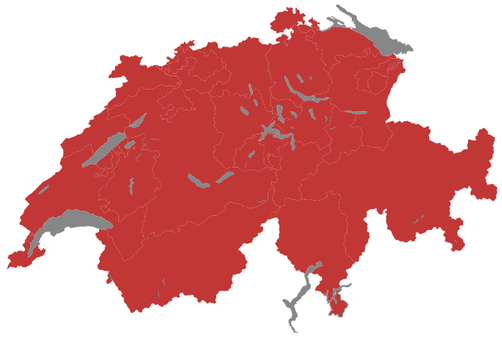

Confederaziun

La Constituziun federala fixescha las incumbensas da la Confederaziun. Quai èn tranter auter las relaziuns cun l'exteriur, la defensiun naziunala, la rait da vias naziunalas e l'energia nucleara. Il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns furman il parlament federal, la regenza naziunala sa cumpona da set cussegliers federalas e cussegliers federals, il Tribunal federal è responsabel per la giurisdicziun naziunala. Per sia finanziaziun incassescha la Confederaziun tranter auter la taglia federala directa.

85 pertschient da las abitantas e dals abitants vivan en territoris urbans.

11 pertschient da las Svizras e dals Svizzers vivan a l'exteriur: 827 000 «Svizras e Svizzers a l'exteriur».

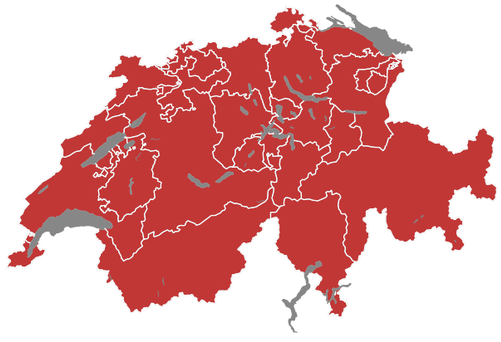

Chantuns

Mintga chantun ha in agen parlament, in'atgna regenza, atgnas dretgiras ed in'atgna constituziun. La constituziun chantunala na dastga betg cuntradir a la Constituziun federala. Ils chantuns realiseschan las prescripziuns da la Confederaziun, concepeschan dentant lur activitad tenor ils agens basegns. Ina gronda libertad d'agir han els p.ex. en ils fatgs da scola, d'ospital, da cultura e da polizia. Mintga chantun incassescha taglias chantunalas per sia finanziaziun.

4 chantuns èn uffizialmain plurilings: Berna, Friburg ed il Vallais han duas linguas uffizialas, il Grischun schizunt trais.

En ils chantuns Appenzell Dadens e Glaruna ha anc lieu il cumin u la mastralia.

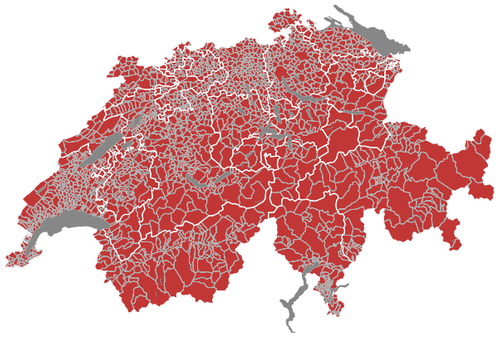

Vischnancas

Mintga chantun regla sez co che las incumbensas tranter el e las vischnancas vegnan repartidas. Las incumbensas da las vischnancas èn p.ex. la planisaziun locala, il manaschi da scola, ils fatgs da provediment ed ils pumpiers. Vischnancas pli grondas e citads han parlaments e votaziuns dal pievel. En vischnancas pli pitschnas decida il pievel en radunanzas communalas davart projects politics. Mintga vischnanca incassescha taglias communalas.

Il dumber da vischnancas sa reducescha onn per onn, perquai che las vischnancas s'uneschan (fusiuns).

La vischnanca cun il dumber da la populaziun il pli grond è la citad da Turitg. Qua vivan var 437 000 persunas. Il dumber d'abitants il pli pitschen ha Kammersrohr en il chantun Soloturn (32 persunas).

Mintga chantun ha in'autra situaziun da partenza per ademplir sias incumbensas: i dat chantuns gronds, pitschens, urbans, rurals e muntagnards. La gulivaziun da finanzas naziunala duai reducir las differenzas economicas tranter ils chantuns.

La Confederaziun e 9 chantuns pajan en la gulivaziun da finanzas: ZH, SZ, OW, NW, ZG, BS, SH, AI, GE. Ils 17 chantuns restants survegnan pajaments da gulivaziun.

chantuns che pajan (9)
chantuns che survegnan (17)

6,4 milliardas francs èn vegnids pajads l'onn 2026 en la gulivaziun da finanzas: 4,3 milliardas da la Confederaziun ed 2,1 milliardas dals chantuns.

2,1
4,3
6,4

Exempels Vallais e Zug
Vallais, in chantun cun paucas resursas, survegn 861 milliuns francs da la gulivaziun da finanzas, pia 2395 francs per abitanta ed abitant. Zug, in chantun cun bleras resursas, paja 467 milliuns francs en la gulivaziun da finanzas, 3571 francs per abitanta ed abitant.

Gulivaziun da finanzas (en tudestg)

Video «Federalissem» (en tudestg)

Federalissem
Svizra

Cunvegnas e commembranzas

La Svizra è in stadi neutral ed ha colliaziuns sin l'entir mund: cun l'Uniun europeica (UE) è ella colliada tras cunvegnas bilateralas. Ultra da quai è ella commembra da las Naziuns Unidas (ONU) e d'autras organisaziuns internaziunalas. A Genevra s'inscuntran expertas e politichers da la Svizra e da l'exteriur per la collavuraziun internaziunala.

Europa

Cunvegnas cun l'Uniun europeica UE

La Svizra n'è betg commembra da la UE, ha dentant stretgas relaziuns cun tala. Questas relaziuns vegnan regladas sin l'uschenumnada via bilaterala. La basa furman passa 100 cunvegnas, tranter quellas las cunvegnas bilateralas I e II:

Las Bilateralas I èn vegnidas acceptadas l'onn 2000 da las votantas e dals votants svizzers. Las 7 cunvegnas bilateralas reglan cunzunt dumondas economicas. La finamira principala è in access bilateral pli facil als martgads (rauba, servetschs, forzas da lavur). Ils stadis commembers da la UE e spezialmain ils stadis vischins èn ils partenaris commerzials ils pli impurtants da la Svizra. Per la UE è la Svizra la partenaria commerziala la quart impurtanta.

Las Bilateralas II èn vegnidas suttascrittas l'onn 2004. Ellas reglan ulteriuras dumondas economicas, dentant er la collavuraziun en ils secturs asil, segirezza, ambient e cultura. Ellas cumpiglian 9 cunvegnas, tranter auter la Cunvegna da Schengen-Dublin. Schengen pussibilitescha tranter auter la mobilitad transcunfinala ed ina collavuraziun en ils secturs giustia e polizia. Dublin pussibilitescha tranter auter ina coordinaziun da las proceduras d'asil.

L'onn 2025 ha il Cussegl federal approvà il pachet «Stabilisar e sviluppar vinavant las relaziuns CH-UE (**Bilateralas III**)» ch'el ha negozià cun la UE. Il pachet cuntegna surtut l'actualisaziun da tschintg contracts da las Bilateralas I existents, la participaziun als programs da perscrutaziun da la UE sco er trais novas cunvegnas (electricitad, sanadad, segirezza da victualias). Uschia duai vegnir segirà che la Svizra ha vinavant in access senza obstachels al martgà da la UE. L'onn 2026 cumenza il parlament a debatter davart il pachet.

27 stadis commembers
Sedia a Brüssel
Dapi l'onn 1951 (CECA)

Commembranzas

AECL
L'Associaziun europeica da commerzi liber (AECL) promova il commerzi liber tranter ses pajais commembers, vul dir la Svizra, il Liechtenstein, l'Islanda e la Norvegia. Ensemen cun ils pajais da la UE furman ils pajais da la AECL – senza la Svizra – il Spazi economic europeic (SEE). Ina participaziun al SEE era vegnida refusada da las votantas e dals votants svizzers l'onn 1992.

4 stadis commembers
Sedia a Genevra
Fundada l'onn 1960, tranter auter da la Svizra

Cussegl da l'Europa
Il Cussegl da l'Europa sa concentrescha sin la promoziun dals dretgs umans, da la democrazia e dal stadi da dretg. Ina da las prestaziuns centralas dal Cussegl da l'Europa è la Convenziun per la protecziun dals dretgs umans e da las libertads fundamentalas (CEDU). A mintga burgaisa e burgais dat quella il dretg da far recurs tar il Tribunal europeic dals dretgs umans, sche dretgs èn vegnids violads che la CEDU garantescha – premess ch'ins ha recurrì avant tar tut las instanzas giudizialas en Svizra.

46 stadis commembers
Sedia a Strassburg
Secretari general: Alain Berset (CH)
Fundà l'onn 1949, la Svizra è commembra dapi l'onn 1963

Neutralitad (en tudestg)

Mund

Commembranzas

Naziuns Unidas (ONU)
A la ONU appartegnan 193 stadis dal mund. Ella s'engascha per la pasch e per la segirezza internaziunala, per il svilup persistent e per il respect dals dretgs umans. La Svizra è commembra da la ONU dapi l'onn 2002: En ina votaziun ha il pievel acceptà la participaziun cun 55 %.

193 stadis commembers
Sedia principala a New York, sedias europeicas a Genevra e Vienna
Fundadas l'onn 1945, la Svizra è commembra dapi l'onn 2002

OSCE
L'Organisaziun per la segirezza e la collavuraziun en l'Europa (OSCE) è – cun ses stadis participants en l'America dal Nord, en l'Europa ed en l'Asia – l'organisaziun da segirezza regiunala la pli gronda dal mund. Sco forum per il dialog politic s'occupa la OSCE cun in vast spectrum da dumondas da la segirezza regiunala cuminaivla. I vegnan tractads temas politics e militars, dumondas da l'economia e da l'ambient sco er ils dretgs umans. L'onn 2026 surpiglia la Svizra per la terza giada il presidi da la OSCE suenter l'onn 1996 e l'onn 2014.

57 stadis participants
Sedia a Vienna
Fundada l'onn 1975, tranter auter da la Svizra

UNESCO
L'Organisaziun da las Naziuns Unidas per l'educaziun, la scienza e la cultura (UNESCO), ch'è er activa en il sectur da la communicaziun, è in forum per la collavuraziun internaziunala e per il svilup da standards globals. Ella ha la finamira da promover la solidaritad tranter ils umans ed uschia da contribuir a la pasch, a la segirezza ed al svilup persistent.

194 stadis commembers
Sedia a Paris
Fundada l'onn 1945, la Svizra è commembra dapi l'onn 1949

WTO
L'Organisaziun mundiala da commerzi (WTO) regla e promova las relaziuns commerzialas mundialas. La finamira da las cunvegnas WTO è ch'il commerzi funcziunia, saja transparent e liber da discriminaziuns. Ils commembers da la WTO s'obligheschan d'observar tschertas reglas fundamentalas en connex cun lur relaziuns commerzialas.

166 stadis commembers
Sedia a Genevra
Fundada l'onn 1995, tranter auter da la Svizra

OECD
L'Organisaziun da cooperaziun e svilup economic (OECD) serva al barat da savida en fitg differents secturs. Sia finamira è la promoziun dal bainstar, da la qualitad da viver e da l'egualitad da las schanzas. La OECD elavura standards internaziunals e publitgescha regularmain statisticas e studis internaziunals, tranter auter ils studis da PISA.

38 stadis commembers
Sedia a Paris
Fundada l'onn 1961, tranter auter da la Svizra

Partenadi

Partenadi cun la NATO per la pasch
Sco pajais neutral na dastga la Svizra betg aderir ad in'allianza militara cun obligaziun d'assistenza. Per quest motiv n'è la Svizra betg commembra da la NATO. Dapi l'onn 1996 collavura ella dentant cun la NATO en il rom dal partenadi per la pasch e dal Cussegl da partenadi euro-atlantic. La NATO è in'allianza da defensiun politica e militara da 32 stadis da l'Europa e da l'America dal Nord. Ensemen cun ils pajais partenaris s'engascha ella per la segirezza e per la pasch en il spazi transatlantic.

32 stadis commembers
Sedia a Brüssel
Fundada l'onn 1949

Democrazia directa

Posta per il Cussegl federal: En ina petiziun pretendan giuvenils 8 empè da 5 emnas vacanzas per emprendistas ed emprendists. Ina petiziun è ina supplica u ina pretensiun ad in'autoritad federala, chantunala u communala. Per il solit vegn ella inoltrada en furma d'ina glista da suttascripziuns. Tuttas e tuts pon inoltrar ina petiziun – er giuvenils e persunas senza passaport svizzer.

Democrazia directa

En strusch in auter stadi ha il pievel uschè blers dretgs da cundeci-siun sco en Svizra. **Trais fin quatter giadas per onn han lieu votaziuns dal pievel. Mintga quatter onns vegnan realisadas elecziuns dal parlament. La separaziun da las pussanzas procura che la pussanza na sa concentreschia betg tar ina persuna u ina partida: ella è in prin-cip fundamental da la democrazia.**

Participaziun a las votaziuns ed elecziuns
A las votaziuns federalas sa participeschan mintgamai circa 46 % da las persunas cun dretg da votar. Tut tenor il tema dal project da votaziun è la participaziun a la vota-ziun pli auta u pli bassa. Sumegliantamain sa preschenta la situaziun tar las elecziuns: stgars mintga segunda Svizra e mintga segund Svizzer sa participescha a las elecziuns federalas.

Consegna dals cedels electorals
Las persunas cun dretg d'eleger e da votar han pliras pussaivladads da votar e d'eleger:

- **Per correspundenza:** trametter ils cedels da votar u ils cedels electorals en ina cuverta uffiziala per posta u metter quella en la chascha da brevs da la vischnanca da domicil.
- **A l'urna:** metter ils cedels da votar u ils cedels electo-rals en in local electoral da la vischnanca da domicil en l'urna.

Sistem politic

E-voting
La Confederaziun pussibilite-scha als chantuns da porscher ad ina part da lur votantas e votants la votaziun electronica sur l'internet. Ella fa grondas pretensiuns a la realisaziun da questas emprovas. La scienza accumpogna la Confederaziun ed ils chantuns.

Cumins e mastralias
En ils chantuns Glaruna ed Appenzell Dadens sa radunan ina giada per onn intgins mil-lis votantas e votants sut tschiel avert al cumin u a la mastralia. Els decidan davart elecziuns e davart fatschen-tas da lur chantun. Il cumin u la mastralia è ina furma origi-nara da la democrazia svizra.

Quiz «iniziativa dal pievel» (en tudestg)

Separaziun da las pussanzas

La pussanza è repartida sin las trais pussanzas statalas: legislativa (parlament), executiva (Cussegl federal) e giudi-cativa (tribunals).

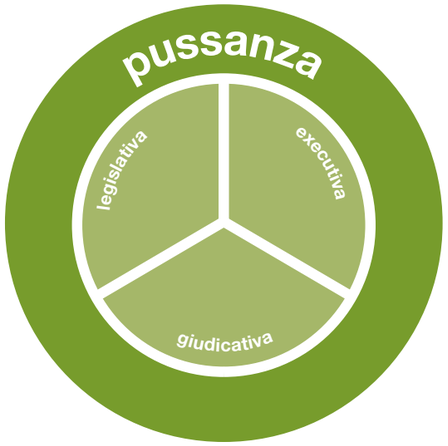

Votaziuns dal pievel

Las Svizras ed ils Svizzers èn campiuns da votar: davart mintga midada constituziunala vegni votà. Cun iniziativas e referendums pon las persunas cun dretg da votar pre-tender ch'i vegnia votà davart in tema politic.

Dretg da votar e d'eleger

Las Svizras ed ils Svizzers che han almain 18 onns dastgan eleger e votar sin plaun federal. Ed els dastgan candidar per in uffizi politic. 5,6 milliuns persunas han il dretg da votar e d'eleger.

Diversitad da las partidas

La cuntrada da partidas da la Svizra consista da bleras partidas, da las qualas nagina n'ha la maioritad sin plaun federal – ni en il parlament ni en il Cussegl federal.

Separaziun da las pussanzas

La separaziun da las pussanzas impedescha la concentraziun da la pussanza tar singulas persunas u instituziuns. Ella è in princip fundamental da la democrazia. La pussanza è repartida sin las trais pussanzas statalas: legislativa, executiva e giudicativa. Ina persuna dastga appartegnair il medem mument mo ad ina da las trais pussanzas statalas.

Il suveran
Il pievel svizzer

Il pievel svizzer elegia il parlament (legislativa):
las 200 commembras e commembers dal Cussegl naziunal e las 46 commembras e commembers dal Cussegl dals chantuns.

Video Separaziun da las pussanzas (en tudestg)

Executiva
La regenza

DFGP DATEC DDPS DFAE DFI DFF DEFR

Exequir leschas
Il Cussegl federal è la regenza da la Svizra: el prepara leschas e procura che las decisiuns dal parlament vegnian exequidas. El consista da set commembras e commembers cun ils medems dretgs; ellas ed els decidan cuminaivlamain. Mintga cussegliera federala e cusseglier federal maina in departament. Ensemen cun la Chanzlia federala furman ils set departaments l'administraziun federala. (→ p. 48 ss.)

Il parlament elegia la regenza (executiva):
las set commembras e commembers dal Cussegl federal e la chanceliera federala u il chancelier federal.

Legislativa
Il parlament

Cussegl naziunal

Cussegl dals chantuns

Concluder leschas
Il parlament decida davart leschas ed ha la surveglianza suprema dal Cussegl federal e da l'administraziun federala sco er dals tribunals da la Confederaziun e da la Procura publica federala. El cumpiglia duas chombras: il Cussegl naziunal represchenta la populaziun, il Cussegl dals chantuns ils 26 chantuns. Las duas chombras han ils medems dretgs. Ensemen furman ellas l'Assamblea federala plenara. (→ p. 30 ss.)

Il parlament elegia ils tribunals (giudicativa):
la presidenta dal Tribunal federal sco er las derschadras ed ils derschaders dals quatter tribunals sin plaun federal.

Il parlament elegia plinavant la procuratura publica federala u il procuratur public federal: ella u el maina la Procura publica federala. Quella persequitescha delicts en connex cun material explosiv e cun spiunadi, sco er delicts uffizials commess d'emploiads federals.
www.bundesanwaltschaft.ch

Giudicativa
Ils tribunals

Far dretgira
En tut datti quatter tribunals da la Confederaziun. Il tribunal suprem è il Tribunal federal: el examinescha las sentenzias dals auters tribunals e giuditgescha per il solit sco ultima instanza, pia definitivamain. Il Tribunal penal federal, il Tribunal administrativ federal ed il Tribunal federal da patentas èn ils tribunals d'emprima instanza da la Confederaziun. Cunter la gronda part da lur decisiuns poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal federal. (→ p. 74 ss.)

Votaziuns

Fin quatter giadas per onn decidan las votantas ed ils votants davart dumondas politicas. Votà vegni davart iniziativas dal pievel e davart tscherts conclus dal parlament. Per regla sa tracti da midadas da la Constituziun federala u da leschas.

Midar la Constituziun federala

En Svizra vegni votà davart mintga midada da la constituziun **(referendum obligatoric)**: n'emporta betg, sche la midada è vegnida concludida dal parlament u sch'ella è vegnida pretendida d'ina iniziativa dal pievel.
Il nov artitgel constituziunal entra en vigur mo, sche la maioritad da las votantas e dals votants (maioritad dal pievel) e dals chantuns (maioritad dals chantuns) l'accepta **(maioritad dubla).** Er davart la participaziun da la Svizra ad in'organisaziun per la segirezza collectiva u a cuminanzas supranaziunalas (p.ex. ONU, UE) ha lieu «obligatoricamain» ina votaziun dal pievel. La Svizra sa participescha mo, sch'i dat ina maioritad dubla.

Franar ina lescha

Cunter leschas u cunter tscherts contracts internaziunals ch'il parlament ha concludì, pon las votantas ed ils votants far in referendum **(referendum facultativ)**.
Sch'in referendum reussescha, vegni votà davart la lescha resp. davart il contract respectiv. La lescha u il contract internaziunal è approvà, sche la maioritad da las votantas e dals votants l'accepta **(maioritad simpla).**

Termins da votaziun 2026
L'onn 2026 èn las suandantas dumengias reservadas per votaziuns:

9 da mars
14 da zercladur
27 da settember
29 da november

Instruments da la democrazia directa

Iniziativa dal pievel

Las votantas ed ils votants pon suttascriver u lantschar sezs ina iniziativa dal pievel e pretender uschia ina midada da la constituziun. 100 000 suttascripziuns valaivlas dovri per ch'ina iniziativa dal pievel reusseschia. Questas suttascripziuns ston vegnir rimnadas entaifer 18 mais.

Iniziativas dal pievel existan sin plaun federal dapi l'onn 1891. Davart 237 èsi vegnì votà dapi lura, 26 èn vegnidas acceptadas.

Ils 31.12.2025 eran 11 iniziativas en il stadi da la rimnada da suttascripziuns, 20 eran pendentas tar il Cussegl federal u tar il parlament e 4 eran prontas per la votaziun.

Referendum facultativ

Las persunas cun dretg da votar pon pretender cun in referendum ch'i vegnia votà davart tschertas decisiuns dal parlament (p.ex. davart ina nova lescha). Per ch'in referendum reusseschia, èn necessarias 50 000 suttascripziuns valaivlas. Quellas ston vegnir rimnadas entaifer 100 dis. Ina votaziun ha er lieu, sche 8 chantuns pretendan quella (uschenumnà referendum dals chantuns).

L'onn 1874 è vegnì introducì il referendum facultativ.
219 èn reussids dapi quella giada, 91 projects èn vegnids franads uschia dal pievel.

Ils 31.12.2025 curriva il termin da referendum per 22 leschas federalas e conclus federals. Cunter in project èn vegnidas rimnadas suttascripziuns.

Effect d'iniziativas e da referendums

Er sche la gronda part da las iniziativas na vegn betg acceptada e mo la pli pitschna part da las leschas vegn franada tras in referendum, han quests instruments tuttina in grond effect:

- els sveglian discussiuns publicas davart in tschert tema;
- els influenzeschan la legislaziun – ils interess da las gruppas che pon far in referendum vegnan resguardads per elavurar novas leschas (→ p. 42/43);
- mintgatant fan il Cussegl federal ed il parlament ina cuntraproposta tar ina iniziativa che integrescha ils giavischs da l'iniziativa.

Videos tar ils projects da votaziun

App «VoteInfo»: Infurmaziuns davart votaziuns ed elecziuns federalas e chantunalas

Persunas engaschadas politicamain en relaziun cun la populaziun totala

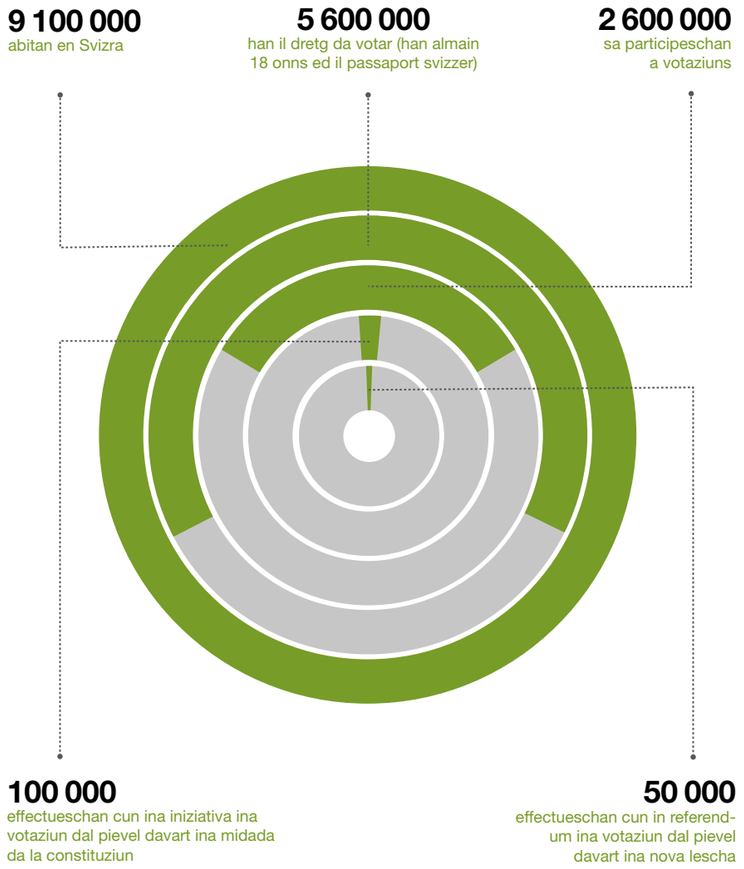

Votaziuns 2025

9 da favrer 2025
Iniziativa da responsabladad per l'ambient
Na 69,8 %

28 da settember 2025
Conclus federal davart las taglias immobigliaras chantunalas sin abitaziuns secundaras
Gea 57,7 %

Lescha federala davart la cumprova electronica da l'identitad (Lescha e-ID)
Gea 50,4 %

30 da november 2025
Iniziativa servetsch civic
Na 84,2 %

Iniziativa per l'avegnir
Na 78,3 %

Elecziuns

Mintga quatter onns han lieu las elecziuns dal Parlament federal. Las persunas cun dretg d'eleger pon eleger quellas 246 parlamentarias e parlamentaris che represchentan il meglier lur ideas ed opiniuns. A disposiziun stattan mintgamai numerusas candidatas e numerus candidats da partidas fitg differentas.

Elecziuns dal Cussegl naziunal

Las elecziuns dal Cussegl naziunal èn elecziuns federalas. Las reglas da la Lescha federala davart ils dretgs politics valan en tut ils chantuns.

Dretg d'eleger activ e passiv

Il dretg d'eleger han las Svizras ed ils Svizzers che han almain 18 onns: d'ina vart pon ellas ed els eleger las commembras ed ils commembers dal Cussegl naziunal (dretg d'eleger activ), da l'autra vart er candidar sezzas e sezs per il Cussegl naziunal (dretg d'eleger passiv).

Elecziuns da proporz

En la gronda part dals chantuns èn las elecziuns dal Cussegl naziunal elecziuns da proporz: ils sezs vegnan repartids sin las partidas (glistas) en proporziun da las vuschs obtegnidas.

Termins

Las ultimas elecziuns federalas han gì lieu ils 22 d'october 2023. Las proximas elecziuns dal Cussegl naziunal ed (en la gronda part dals chantuns) dal Cussegl dals chantuns èn fixadas per ils **24 d'october 2027.**

Elecziuns dal Cussegl dals chantuns

Per las elecziuns dal Cussegl dals chantuns vala il dretg chantunal: mintga chantun decida sez davart il dretg d'eleger, davart il termin da las elecziuns, davart la procedura electorala sco er davart las reglas per emplenir ils cedels electorals. Ils suandants puncts èn en tut ils 26 chantuns ils medems: las elecziuns dal Cussegl dals chantuns han lieu mintga quatter onns, ed ins sto avair almain 18 onns sco er esser burgaisa svizra u burgais svizzer per pudair candidar per il Cussegl dals chantuns.

Elecziuns da maiorz

En bunamain tut ils chantuns èn las elecziuns dal Cussegl dals chantuns elecziuns da maiorz: elegida è quella persuna che survegn las pli bleras vuschs.

- **Maioritad absoluta:** elegida è quella persuna che obtegna almain ina vusch dapli che la mesadad da las vuschs.
- **Maioritad relativa:** elegida è quella persuna che obtegna las pli bleras vuschs en cumparegliaziun cun las autras candidatas ed ils auters candidats.

Exempels per differenzas chantunalas

En il chantun Glaruna pon gia las Svizras ed ils Svizzers da 16 e 17 onns eleger il Cussegl dals chantuns. Persunas da 65 onns e dapli na dastgan betg esser commembras dal Cussegl dals chantuns. En il chantun Appenzell Dadens elegian las persunas cun dretg d'eleger lur commembra u commember dal Cussegl dals chantuns a chaschun d'ina radunanza sut tschiel avert («Landsgemeinde»). En ils chantuns Giura e Neuchâtel vegn applitgada la procedura da proporz, en ils auters chantuns la procedura da maiorz.

Glossari electoral

Dretg da votar e dretg d'eleger en Svizra

Infurmaziuns uffizialas davart las elecziuns 2023

Infografica da l'Uffizi federal da statistica (en tudestg)

Las elecziuns èn decisivas
Er en Svizra decida il parlament u la regenza davart la gronda part da las dumondas materialas. Tranter las elecziuns 2019 e 2023 han las votantas ed ils votants pudì votar davart 36 projects. Durant la medema perioda ha il parlament deliberà 515 decrets, tranter auter 187 leschas federalas e 83 conclus federals. Ultra da quai ha el elegì la regenza, las commembras ed ils commembers dals tribunals federals sco er il procuratur public federal.

Las partidas da sanestra fin dretga

Per las elecziuns dal Parlament federal stattan mintgamai a disposiziun pliras partidas fitg differentas. Ellas sa distinguan ina da l'autra tras lur differentas ideas ed opiniuns davart il stadi, davart la societad e davart l'economia.

Partidas sanestras (PS, La Verda) sustegnan in ferm stadi social, partidas da la vart dretga dal center (PLD, PPS) èn oravant tut per ina politica economica liberala e per la responsabladad da mintga singula persuna. Ultra da la dumonda da sanestra e da dretga datti dumondas concernent l'ambient, concernent l'avertura da la Svizra envers l'Europa ed envers las organisaziuns internaziunalas e concernent las valurs liberalas. Las partidas dal center (Allianza dal Center) collavuran – tut tenor la tematica – cun partidas da la sanestra u da la dretga.

Tge signifitga «sanestra»?
- in ferm stadi social che gulivescha las differenzas socialas
- interess da las lavurantas e dals lavurants en il center
- controllas dals pretschs, servetsch public
- dapli politica da pasch, damain armada

Tge signifitga «dretga»?
- libertad ed atgna responsabladad, il stadi intervegn mo sche necessari
- interess da las patrunas e dals patruns en il center
- interprendidras ed interprendiders libers, impuls economics
- ferma defensiun naziunala

Fermezza da las partidas (quotas d'electuras ed electurs tar las elecziuns dal Cussegl naziunal 2023)

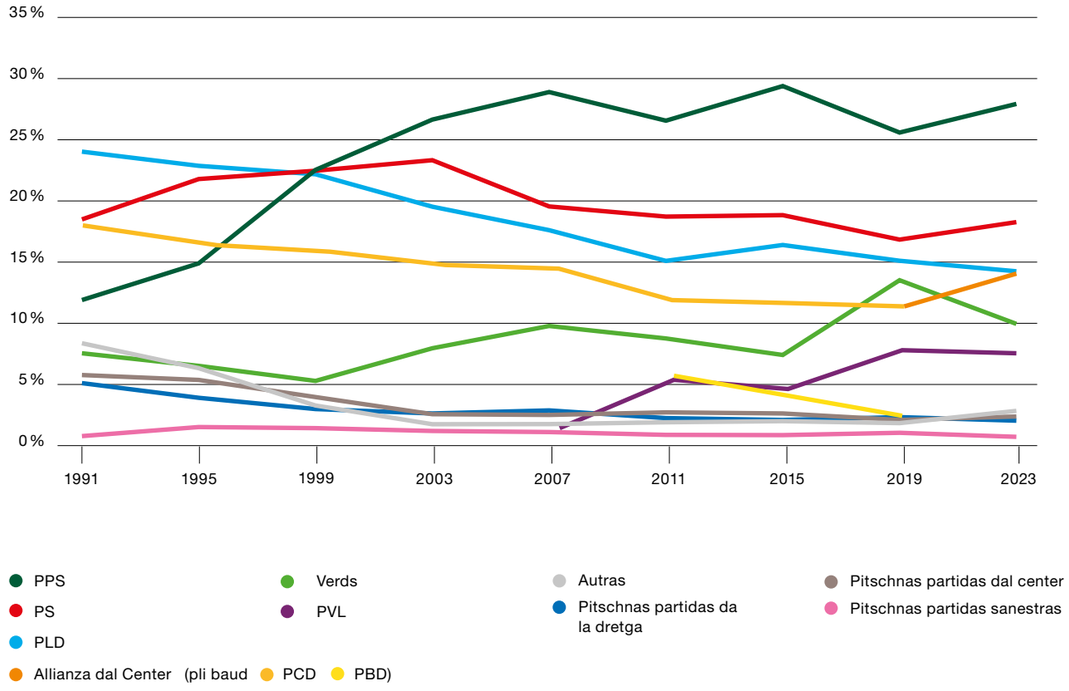

Partidas en il Cussegl federal ed en il parlament

La cuntrada da partidas da la Svizra consista da bleras partidas, da las qualas nagina n'ha la maioritad sin plaun federal: i n'ha pia nagina «partida da maioritad» ed er nagina «partida d'opposiziun». En la legislatura 2023–2027 sa cumpona il Cussegl naziunal da 10 partidas. 7 da quellas èn er represchentadas en il Cussegl dals chantuns, 4 en il Cussegl federal.

Las partidas gidan a furmar l'opiniun politica, mettan a disposiziun candidatas e candidats per uffizis publics, lantschan iniziativas u fan referendums. Per las votaziuns fan ellas recumandaziuns da votaziun.

VERDA svizra

Presidenta da partida
Lisa Mazzone

Quota da votant(a)s* **9,8 %**

Cussegl federal	0
Cussegl naziunal	23
Cussegl dals chantuns	3

www.gruene.ch

PVL – Partida verd-liberala da la Svizra

President da partida
Jürg Grossen

Quota da votant(a)s* **7,6 %**

Cussegl federal	0
Cussegl naziunal	10
Cussegl dals chantuns	1

www.gruenliberale.ch

PEV – Partida evangelica svizra

Presidenta da partida
Lilian Studer

Quota da votant(a)s* **2 %**

Cussegl federal	0
Cussegl naziunal	2
Cussegl dals chantuns	0

www.evppev.ch

UDF – Uniun democratica federala

President da partida
Daniel Frischknecht

Quota da votant(a)s* **1,2 %**

Cussegl federal	0
Cussegl naziunal	2
Cussegl dals chantuns	0

www.edu-schweiz.ch

PPS – Partida populara svizra

President da partida
Marcel Dettling

Quota da votant(a)s* **27,9 %**

Cussegl federal	2
Cussegl naziunal	62
Cussegl dals chantuns	6

www.svp.ch

PS – Partida socialdemocratica

Co-presidi
Mattea Meyer
Cédric Wermuth

Quota da votant(a)s* **18,3 %**

Cussegl federal	2
Cussegl naziunal	41
Cussegl dals chantuns	9

www.sp-ps.ch

PLD – PLD.Ils Liberals

Co-presidi
Susanne Vincenz-Stauffacher
Benjamin Mühlemann

Quota da votant(a)s* **14,3 %**

Cussegl federal	2
Cussegl naziunal	28
Cussegl dals chantuns	11

www.fdp.ch

Allianza dal Center

President da partida
Philipp Matthias Bregy

Quota da votant(a)s* **14,1 %**

Cussegl federal	1
Cussegl naziunal	29
Cussegl dals chantuns	15

www.die-mitte.ch

LdT – Lega dei Ticinesi

Coordinatur
Daniele Piccaluga

Quota da votant(a)s* **0,6 %**

Cussegl federal	0
Cussegl naziunal	1
Cussegl dals chantuns	0

www.lega-dei-ticinesi.ch

MCG – Mouvement Citoyens Genevois

President da partida
François Baertschi

Quota da votant(a)s* **0,5 %**

Cussegl federal	0
Cussegl naziunal	2
Cussegl dals chantuns	1

www.mcge.ch

En il parlament èn las partidas cun medems interess s'unidas a fracziuns (→ p. 36).

Las presidentas ed ils presidents da las partidas politicas na vegnan betg elegids dal suveran svizzer, mabain da las commembras e dals commembers da las partidas respectivas.

Partidas politicas en Svizra

* Quota da votantas e votants a las elecziuns dal Cussegl naziunal 2023 («fermezza da partida» → p. 25)

Sguard en la sala dal Cussegl dals chantuns durant ina sessiun: Las 46 represchentantas e represchentants dals chantuns debatteschan davart fatschentas parlamentaras actualas. Il fresco sin la paraid dretga mussa ina tschentada da cumin da la Svizra centrala ed exprima – cun sia preschentaziun da la democrazia directa – la tradiziun politica da la Svizra.

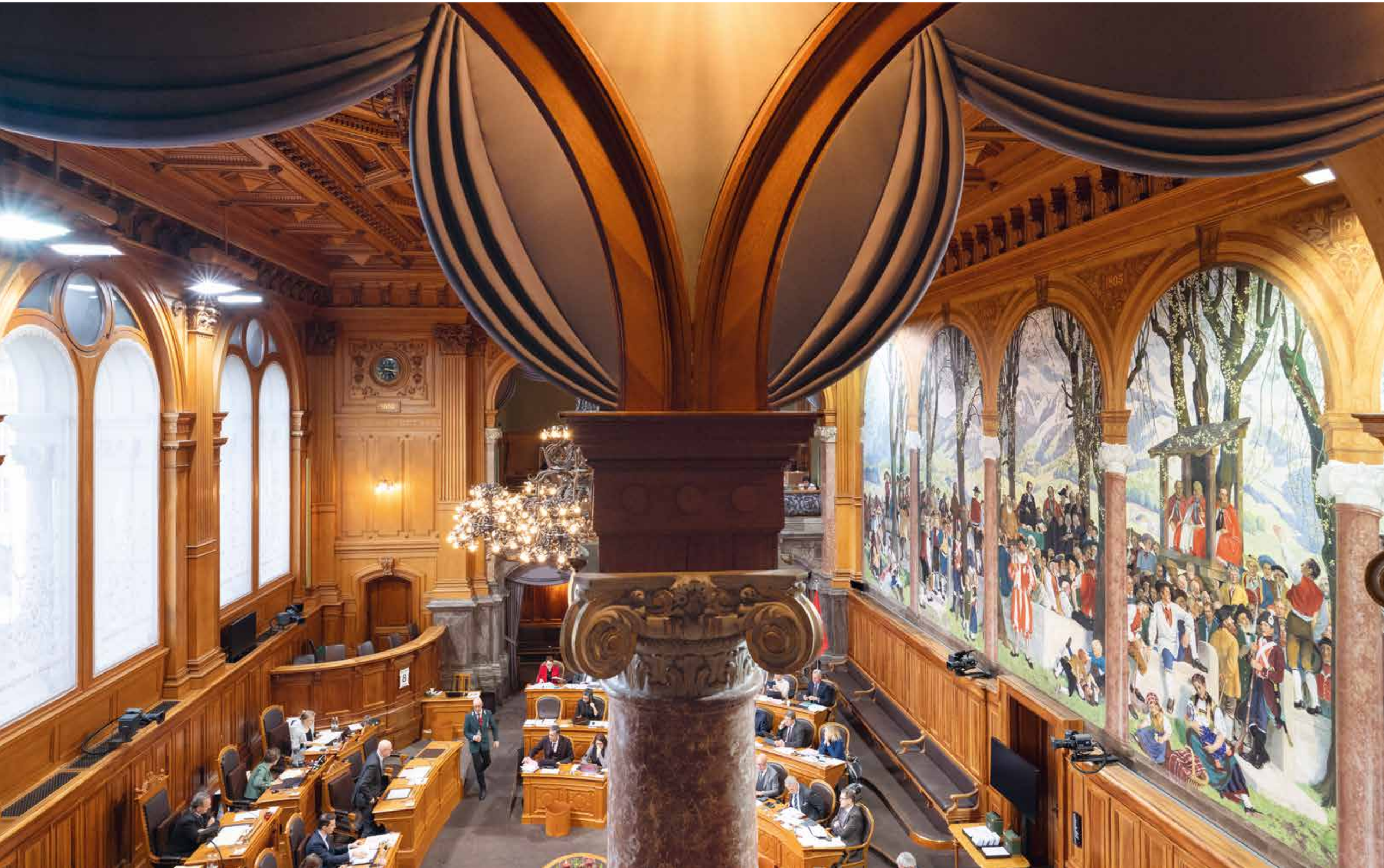

Legislativa
Il parlament

Il parlament decretescha leschas e tscherna las commembras ed ils commembers da la regenza e da las dretgiras federalas. El decida davart las finanzas publicas e surveglia l’administraziun federala.
Il parlament vegn elegì dal pievel. El consista da duas chombras: dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns. Il Cussegl naziunal represchenta la populaziun da la Svizra, il Cussegl dals chantuns ils 26 chantuns. Tuttas duas Chombras federalas han ils medems dretgs ed han las medemas incumbensas. Ensemen furman ellas l’Assamblea federala plenara.

www.parl.ch

Il lieu da la politica svizra
Il parlament svizzer sa raduna a Berna en l’edifizi dal parlament. Quest edifizi è vegnì construì dal 1894 fin il 1902 tenor ils plans da l’architect Hans Wilhelm Auer ed inaugurà festivamain da l’Assamblea federala plenara il 1. d’avrigl 1902.

L’architect ha gì la finamira da stgaffir in monument architectonic naziunal. 95 pertschient dals materials duvrads derivan da la Svizra, 173 firmas svizras han survegnì incaricas e 38 artistas ed artists svizzers han dastgà sa perpetnisar cun lur ovras en l’edifizi dal parlament. Surdond las incaricas ha Auer natiralmain er tegnì quint dals chantuns.

L’entir edifizi duai regurdar che la Svizra è vegnida fundada sin la voluntad politica e che differentas culturas, differents territoris linguistics e differentas regiuns geograficas èn s’unids or d’atgna voluntad a questa naziun per furmar in’unitad politica naziunala.

Video
Ma declera il parlament

Commembras e commembers en il Cussegl naziunal ed en il Cussegl dals chantuns

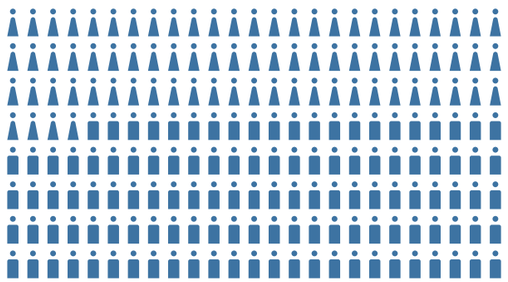

200 cusseglieras e cussegliers dal Cussegl naziunal

46 cusseglieras e cussegliers dal Cussegl dals chantuns

Fermezza da las fracziuns en il parlament

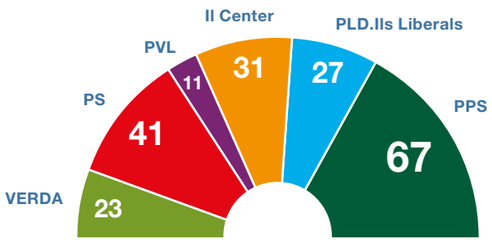

Cussegl naziunal

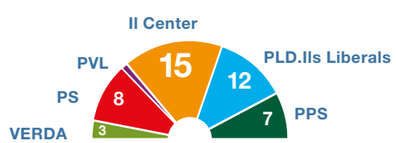

Cussegl dals chantuns

Gruppas da vegliadetgna en la populaziun svizra ed en il parlament

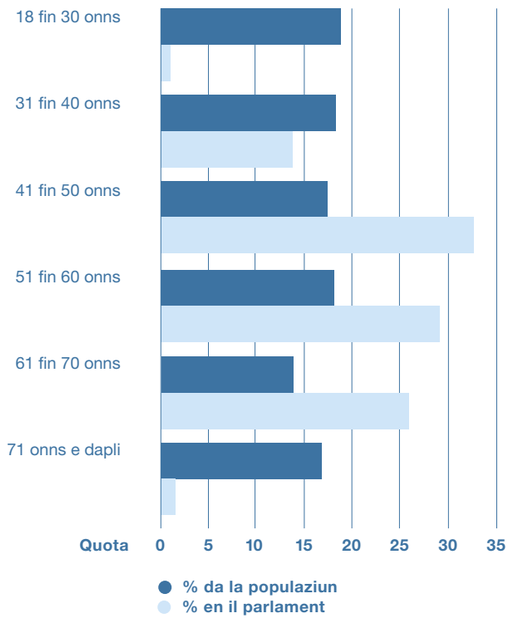

Dunnas ed umens en il parlament

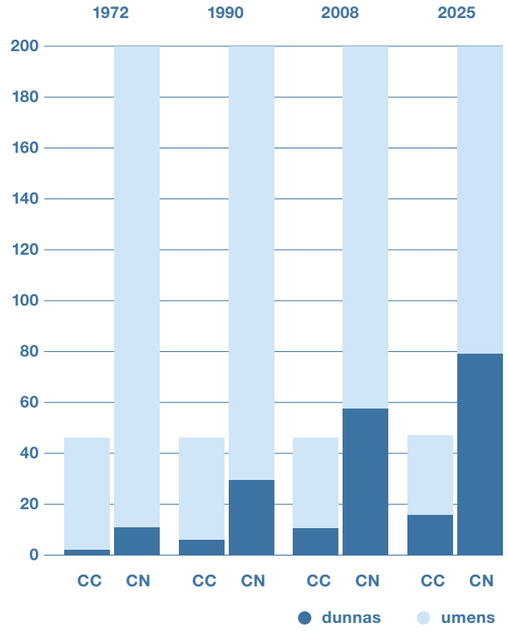

Graficas: stadi 19-12-2025

Incumbensas dal parlament

Il parlament è cumpetent per la legislaziun, per fixar il preventiv, per eleger las commembras ed ils commembers da las autoritads federalas supremas sco er per la surveglianza suprema dal Cussegl federal, da l'administraziun federala e da las dretgiras federalas.

Legislaziun

Il parlament decretescha disposiziuns legalas en la furma da leschas federalas u d'ordinaziuns. Midadas da la Constituziun federala sto el suttametter a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

La Constituziun federala furma l'urden da basa giuridic da la Confederaziun svizra. Tge che stat en la constituziun decidan il pievel ed ils chantuns. Il parlament po elavurar midadas da la Constituziun federala, ma las sto suttametter al pievel ed als chantuns per la votaziun (→ referendum obligatoric, → p. 22). Cun ina iniziativa dal pievel po il pievel pretender ina midada da la constituziun (→ p. 22).

Leschas federalas concretiseschan la constituziun. Ellas vegnan relaschadas dal parlament, suttastattan però al referendum facultativ (→ p. 22): sche 50 000 persunas cun dretg da votar u 8 chantuns pretendan ina votaziun, vegn la lescha suttamessa al pievel. La lescha entra mo en vigur, sche la maioritad da las votantas e dals votants l'accepta.

Ordinaziuns cumpletteschan las leschas. La pli gronda part da las ordinaziuns vegn relaschada dal Cussegl federal e dals departaments. Ellas vegnan redigidas senza la collavuraziun dal parlament. En cas d'ordinaziuns impurtantas po la cumissiun parlamentara cumpetenta pretender da survegnir in sboz per la consultaziun. Las ordinaziuns n'èn betg suttamessas al referendum.

La via a la lescha → p. 42/43

Elecziun da las autoritads federalas

Per las elecziuns sa radunan il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns a l'Assamblea federala plenara. Quella elegia la regenza, occupa ils tribunals da la Confederaziun e nominescha sche necessari in general. En la sessiun d'enviern elegia ella mintgamai per in onn il presidi da la Confederaziun: ina commembra u in commember dal Cussegl federal daventa presidenta u president da la Confederaziun, ina segunda u in segund vicepresidenta u vicepresident. L'Assamblea federala plenara elegia er il schef dal stab dal Cussegl federal, la chanceliera federala u il chancelier federal, il procuratur public federal u la procuratura publica federala e l'incumbensà federal per la protecziun da datas e per la transparenza.

Cussegl federal → p. 50/51

Tribunals federals → p. 74 – 85

Controlla dal preventiv e surveglianza suprema

La suveranitad davart las finanzas federalas ha il parlament. El fixescha il preventiv per il proxim onn, prenda enconuschientscha dal plan da finanzas dal Cussegl federal ed approva il quint dal stadi. Davart il preventiv decida il parlament en la sessiun d'enviern. La fatschenta mida svelt d'ina chombra a l'autra. Sch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns na san betg sa cunvegnir ad ina posiziun, vala l'import pli bass. La surveglianza suprema vegn fatga da las Cumissiuns da finanzas e da gestiun sco er da lur delegaziuns. Ellas controllan la lavur dal Cussegl federal, da l'administraziun federala e dals Tribunals federals. En quest connex examineschan ellas er l'efficacitad da questas instanzas.

Entradas ed expensas da la Confederaziun → p. 48/49

Video
Las incumbensas da l'Assamblea federala (en tudestg)

Il term tecnic per il parlament svizzer è «Assamblea federala». Uschia stat p.ex. en l'artitgel 148 da la Constituziun federala: «L'Assamblea federala exequescha la pussanza suprema da la Confederaziun, cun la resalva dals dretgs dal pievel e dals chantuns.»

En la 51. legislatura (2019 – 2023) ha il parlament deliberà 515 decrets:

187 leschas federalas

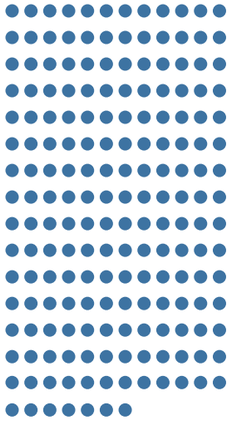

83 conclus federals

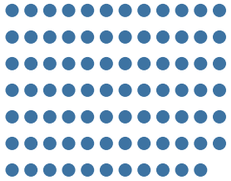

229 conclus federals simpels

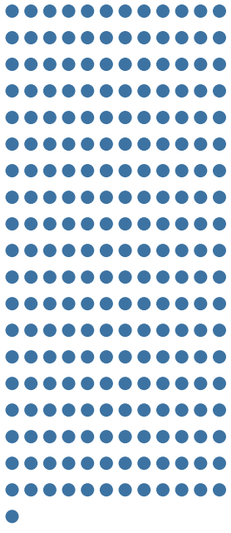

16 ordinaziuns

Disposiziuns legislativas vegnan decretadas en furma da leschas federalas e d'ordinaziuns. Ils ulteriurs decrets èn «conclus federals». Mo cunter la pli pitschna part da las leschas federalas vegn fatg in referendum. Conclus federals simpels ed ordinaziuns na pon betg vegnir franads cun in referendum.

Organisaziun dal parlament

Il parlament svizzer consista da duas chombras: dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns. Il Cussegl naziunal represchenta la populaziun da la Svizra. Il Cussegl dals chantuns represchenta ils 26 chantuns. Las duas Chombras federalas han las medemas cumpetenzas: tut las fatschentas vegnan tractadas tant dal Cussegl naziunal sco er dal Cussegl dals chantuns. Lur conclus ston esser concordants per entrar en vigur.

Chombra gronda: Cussegl naziunal

Il Cussegl naziunal represchenta la populaziun da la Svizra. El ha 200 sezs. Pli gronda che la populaziun d'in chantun è, e pli blers sezs ch'el survegn. Mintga chantun ha il dretg d'almain 1 sez. En media represchenta mintga cussegliera naziunala resp. cusseglier naziunal circa 45 000 abitantas ed abitants. Il Cussegl naziunal vegn er designà sco «chombra gronda» u sco «chombra dal pievel».

President dal Cussegl naziunal 2026

Il Cussegl naziunal vegn presidià mintga onn d'ina autra commembra u d'in auter commember dal Cussegl naziunal. Il presidente dal Cussegl naziunal 2026 è Pierre-André Page (PPS). Il planisescha e dirigia las debattas dal Cussegl naziunal, maina il biro da la chombra e represchenta il Cussegl naziunal vers anora.

Elecziuns da proporz

Las elecziuns dal Cussegl naziunal han lieu mintga quatter onns, en la gronda part dals chantuns tenor il dretg electoral da proporz. Elecziun da proporz
vul dir: ils sezs d'in chantun vegnan repartids sin las differentas partidas tenor il dumber da las vuschs obtegnidas. En questa moda èn represchentadas en la chombra dal pievel er forzas politicas pli pitschnas.

Termin da las elecziuns dal Cussegl naziunal
Las proximas elecziuns han lieu ils **24 d'october 2027.**

Video
Ils organs ils pli impurtants da l'Assamblea federala (en tudestg)

Chombra pitschna: Cussegl dals chantuns

Il Cussegl dals chantuns ha 46 commembras e commembers e represchenta ils chantuns. 20 chantuns han 2 sezs, 6 chantuns mintgamai 1 sez. Mo 1 sez han quels 6 chantuns che la Constituziun federala ha designà fin l'onn 1999 sco «mezs chantuns»: Sursilvania e Sutsilvania, Appenzell Dador ed Appenzell Dadens, Basilea-Citad e Basilea-Champagna. En il Cussegl dals chantuns na gioga il dumber da la populaziun d'in chantun nagina rolla. Il chantun Uri cun ina populaziun relativamain pitschna ha 2 sezs, precis uschia sco il grond chantun Turitg. Quest sistem stgaffescha in cunterpais a la forza che las vuschs dals chantuns cun in grond dumber da populaziun han en il Cussegl naziunal. Il Cussegl dals chantuns vegn savens er numnà la «chombra pitschna» u «chombra dals chantuns».

President dal Cussegl dals chantuns 2026

Il Cussegl dals chantuns vegn presidià mintga onn d'ina autra commembra u d'in auter commember dal Cussegl dals chantuns. Il president dal Cussegl dals chantuns 2026 è Stefan Engler (Center). Il planisescha e dirigia las debattas dal Cussegl dals chantuns, maina il biro da la chombra e represchenta il Cussegl dals chantuns vers anora.

Elecziuns da maiorz

Las elecziuns dal Cussegl dals chantuns han lieu mintga 4 onns, en la gronda part dals chantuns il medem mument sco las elecziuns dal Cussegl naziunal. Las elecziuns dal Cussegl dals chantuns èn quasi dapertut elecziuns da maiorz: elegida è quella persuna che survegn las pli bleras vuschs. Ils chantuns decidan sezs, cura e co ch'els elegian lur represchentanza per il Cussegl dals chantuns.

Termin da las elecziuns dal Cussegl dals chantuns
Las proximas elecziuns han lieu **l'avrigl u l'october 2027.**

Assamblea federala plenara

Per tschertas fatschentas sa radunan il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns a la «Assamblea federala plenara». L'Assamblea federala plenara elegia las commembras ed ils commembers da la regenza e dal Tribunal federal, il chancelier federal e la procuratura publica federala u il procuratur public federal. Ultra da quai sa raduna ella per prender en consegna decleraziuns dal Cussegl federal e per decider davart conflicts da cumpetenza.

Sessiuns

La primavaira, la stad, l'atun e l'enviern han lieu sessiuns che duran mintgamai 3 emnas: durant quest temp sa radunan il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns per discutar e per deliberar fatschentas. Las duas chombras sa radunan separadamain, ma sut il medem tetg: en l'edifizi dal parlament a Berna. Tranter las sessiuns han lieu sesidas da biro, da fracziun e da cumissiun.

Termins da las sessiuns 2026
Sessiun da primavaira:
2 – 20 da mars
Sessiun da stad:
1 – 19 da zercladur
Sessiun d'atun:
14 da settember – 2 d'october
Sessiun d'enviern:
30 da november – 18 da december

Sessiun speziala
(tut tenor basegn):
27 d'avrigl – 1 da matg

Elecziun da la presidenta u dal president dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns:
30 da november

Elecziun da la presidenta u dal president da la Confederaziun sco er da la vicepresidenta u dal vicepresident dal Cussegl federal: **9 da december**

Las sesidas èn publicas. Las debatttas vegnan transmessas directamain ed en temp real sin la pagina d'internet dal parlament e vegnan publitgadas suenter in'ura sco protocol verbal cun video en il Bulletin uffizial: **www.parl.ch**

President dal Cussegl naziunal 2026
Pierre-André Page, Friburg
Partida populara svizra PPS

Tge accents mettais Vus durant l'onn presidial?
En emprima lingia vi jau m'engaschar, per che la Svizra possia mantegnair e rinforzar sia suveranitad, sia stabilitad e sia posiziun internaziunala. Jau vegn a trair a niz mes inscunters internaziunals per offrir ils buns servetschs da la Svizra, per che nus possian ans occupar cuminaivlamain da noss avegnir.

Pertge avais Vus cumenzà a far politica?
Sco pur hai jau oriundamain vulì m'engaschar per mia vischnanca ed esser ina vusch dal pievel sin plaun local. Jau hai lura gì la fortuna da vegnir elegì en il Cussegl grond – che jau hai presidià il 2009 – e pli tard en il Cussegl naziunal, nua che jau hai fatg valair ils interess da mia regiun. Per mai èsi adina stà impurtant da restar genuin e manaivel al pievel.

Tge faschais Vus per As recrear da la politica?
Mes temp liber passent jau gugent cun viandar e cun mia famiglia. Tras la politica sun jau savens absent e perquai vi jau passentar uschè bler temp sco pussaivel cun mes chars, cura che jau sun a chasa.

President dal Cussegl dals chantuns 2026
Stefan Engler, Grischun
Il Center

Nua mettais Vus Voss accents durant l'onn presidial?
L'emprima prioritad è quella da manar las debattas dal Cussegl dals chantuns en moda effizienta e cumpetenta. La credibladad da las instituziuns dependa essenzialmain da la cultura che dominescha en las debattas e co che tala vegn percepida ordaifer la Chasa federala. Dar attenziun vuless jau er a la valur d'ina legislaziun da buna qualitad.

Tge faschais Vus per As recrear da la politica?
Quai che er bleras autras persunas fan: prender distanza, nizzegiar spazis libers, passentar temp cun la famiglia e cun amis – dastgar empè da stuair.

Co vesais Vus la Svizra en 20 onns?
Mes giavisch èsi, che nossa generaziun lascha a las proximas generaziuns avunda spazis libers e libertads creativas, per ch'ellas possian dumagnar las sfidas futuras libramain, senza sforzs ed en moda autodeterminada.
Per quai duessan nus ans proteger uschè bain sco pussaivel cunter dependenzas da tut gener. In urden social liberal che cumpiglia la cumbinaziun d'egualitad da las schanzas, atgna responsabladad e solidaritad, po pussibilitar ina vita ventiraivla a la gronda part da la societad.

Partidas e fracziuns

10 partidas èn represchentadas en il parlament. Da quellas n’ha nagina la maioritad (→ p. 26).

Politicamain è il parlament dividì en **6 fracziuns**. Ellas consistan da commembras e commembers dal parlament da la medema partida u da partidas cun ils medems interess. Er appartegnentas ed appartegnents da partidas chantunalas pitschnas sco er parlamentarias e parlamentaris senza partida fan savens part d’ina fracziun. Ina fracziun ha almain 5 commembras e commembers. Las fracziuns èn impurtantas per la furmaziun da l’opiniun. Ellas predelibereschan impurtantas fatschentas da las chombras ed emprovan da chattar posiziuns unitaras che vegnan lura represchentadas da las parlamentarias e dals parlamentaris en il parlament sco er envers las medias ed envers la publicitad.

En il Cussegl naziunal èsi spezialmain impurtant d’appartegnair ad ina fracziun, perquai ch’ella è la premissa per survegnir ina plazza en ina cumissiun. Pli gronda ch’ina fracziun è, e dapli sezs ch’ella dastga occupar en cumissiuns e pli gronda che sia influenza è en il parlament. En il Cussegl dals chantuns percunter na giogan las fracziuns betg ina rolla uschè impurtanta.

Cultura da debattar
Malgrà ils dretgs exactamain ils medems datti en mintga cas differenzas tranter las Chombras federalas – mo gia pervia da lur grondezza. En il Cussegl naziunal èn las debattas reglamentadas pli fitg e la durada dal temp da discurrer è limitada. Per in votum ston ins ir davantvart al pult. En il Cussegl dals chantuns discurran ins a sia plazza da seser, senza restricziun dal temp da discurrer. En il decurs da la debatta dastgan tuts prender il pled. Uschia resta dapli plazza per spontanitad.

Fracziun (stadi 19-12-2025)	**President(a)**	**Cumposiziun/partida**	**Total**	**CN**	**CC**
fracziun da la Partida populara svizra	Thomas Aeschi	**68** PPS, **1** Lega, **2** UDF, **3** MCG	**74**	**67**	**7**
fracziun socialdemocratica	Samuel Bendahan Samira Marti	**49** PS	**49**	**41**	**8**
fracziun dal center (Allianza dal Center-PEV)	Yvonne Bürgin	**44** Allianza dal Center, **2** PEV	**46**	**31**	**15**
fracziun da la PLD.Ils Liberals	Damien Cottier	**39** PLD.Ils Liberals	**39**	**27**	**12**
fracziun verda	Aline Trede	**26** VERDA	**26**	**23**	**3**
fracziun verd-liberala	Corina Gredig	**12** PVL	**12**	**11**	**1**

Repartiziun dals sezs en il Cussegl naziunal (stadi 19-12-2025)

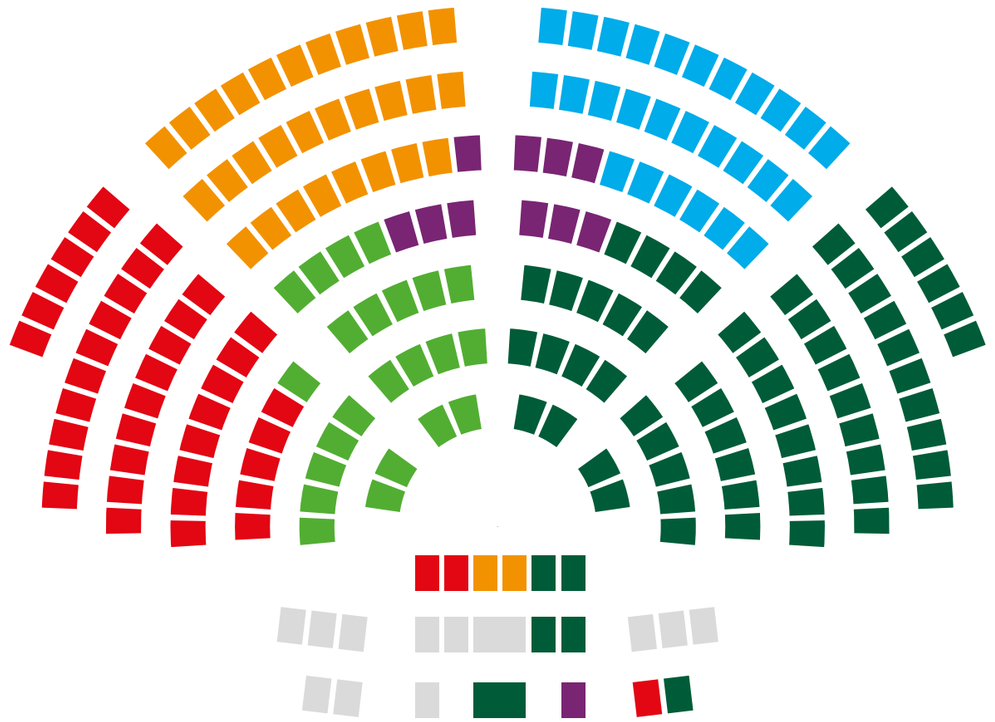

Repartiziun dals sezs en il Cussegl dals chantuns

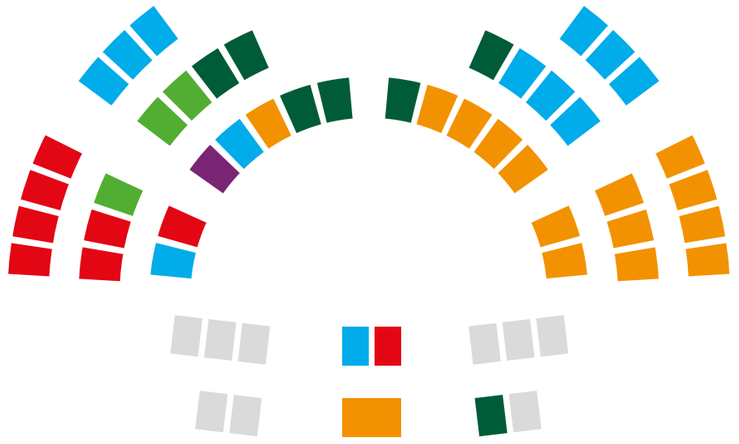

- **PPS**
- **PS**
- **Allianza dal Center**
- **PLD.Ils Liberals**
- **VERDA**
- **PVL**

Plans da seser actuals:
Tgi sesa nua?

6 fracziuns

10 partidas

9 cumissiuns specificas per chombra

2 cumissiuns da surveglianza per chombra

Cumissiuns e delegaziuns

L'entir parlament sa cumpona da 246 persunas. Cun tantas persunas èsi difficil da discutar davart in tema. Pervia da quai vegnan tut las fatschentas predeliberadas en cumissiuns. Lur sesidas èn confidenzialas. Las cumissiuns dal Cussegl naziunal han 25 commembras e commembers, quellas dal Cussegl dals chantuns 13. I dat differents tips da cumissiuns:

Cumissiuns specificas

Tant il Cussegl naziunal sco er il Cussegl dals chantuns han 9 cumissiuns che s'occupan da tscherts secturs tematics. Ellas predelibereschan tut las fatschentas e persequiteschan il svilup social e politic en lur sectur.

Secturs tematics:

- dumondas giuridicas
- politica da segirezza
- politica da stadi
- economia e taxas
- segirezza sociala e sanadad
- scienza, educaziun e cultura
- traffic e telecommunicaziun
- ambient, planisaziun dal territori ed energia
- politica exteriura

Cumissiuns da surveglianza

Duas cumissiuns da mintga chombra s'occupan da la surveglianza, l'ina da las finanzas, l'autra da la controlla da las fatschentas d'autras autoritads federalas (Cumissiun da finanzas resp. Cumissiun da gestiun). L'instrument il pli ferm da la surveglianza parlamentara è la Cumissiun parlamentara d'inquisiziun CPI.

Las delegaziuns

Las delegaziuns sa cumponan da commembras e commembers da tuttas duas chombras. 3 delegaziuns adempleschan funcziuns da surveglianza, 7 represchentan il parlament svizzer en radunanzas parlamentaras internaziunalas. Tschintg ulteriuras delegaziuns tgiran las relaziuns cun ils parlaments dals pajais vischins.

Video «Stanza da cumissiuns 287 – Qua vegn fatg politica. In film or dal parlament svizzer»

Instruments dal parlament

Las parlamentarias ed ils parlamentaris, las fracziuns e las cumissiuns pon dar impuls per mesiras, proponer novas leschas u pretender infurmaziuns u rapports. Questas intervenziuns sa drizzan per gronda part al Cussegl federal.

- Cun ina **iniziativa parlamentara** pon parlamentarias e parlamentaris, fracziuns u cumissiuns proponer in sboz per ina lescha. Sche tuttas duas Chombras federalas èn perencletgas, surpiglia ina cumissiun l'elavuraziun dal sboz.

- Cun ina **moziun** survegn il Cussegl federal l'incumbensa da preschentar in sboz per ina lescha u per in'ordinaziun u da prender ina tscherta mesira. Ina moziun sto vegnir approvada da tuttas duas Chombras federalas.

- In **postulat** incumbensescha il Cussegl federal d'examinar e da rapportar, sch'i stoppia vegnir preschentà in sboz per ina lescha u sch'i stoppia vegnir prendida ina mesira. Il postulat è acceptà, sch'ina chombra l'approva.

  Avant ch'ina moziun u in postulat vegn tractà en il parlament, fa il Cussegl federal ina recumandaziun en chaussa. Intervenziuns che vegnan recumandadas d'acceptar, vegnan tractadas en moda accelerada. La recumandaziun vegn preparada dal departament responsabel.

- Cun ina **interpellaziun** vegnan pretendidas infurmaziuns dal Cussegl federal davart eveniments e davart fatschentas impurtantas da la politica interna ed exteriura da la Confederaziun. La resposta dal Cussegl federal vegn lura discutada mintgatant en il Cussegl dals chantuns, en cas d'interpellaziuns «urgentas» er en il Cussegl naziunal.

- Er cun ina **dumonda parlamentara** vegnan pretendidas infurmaziuns dal Cussegl federal. Il Cussegl federal respunda en scrit a la dumonda parlamentara. Ella na vegn betg tractada en il parlament. A dumondas parlamentaras «urgentas» sto il Cussegl federal respunder entaifer la medema sessiun.

- En l'**ura da dumondas en il Cussegl naziunal** pon parlamentarias e parlamentaris tschentar dumondas al Cussegl federal davart temas actuals. Las dumondas ston ellas ed els inoltrar in'emna ordavant en scrit. A quellas respunda la scheffa u il schef dal departament responsabel a bucca.

Dumber d'intervenziuns per parlamentaria u parlamentari

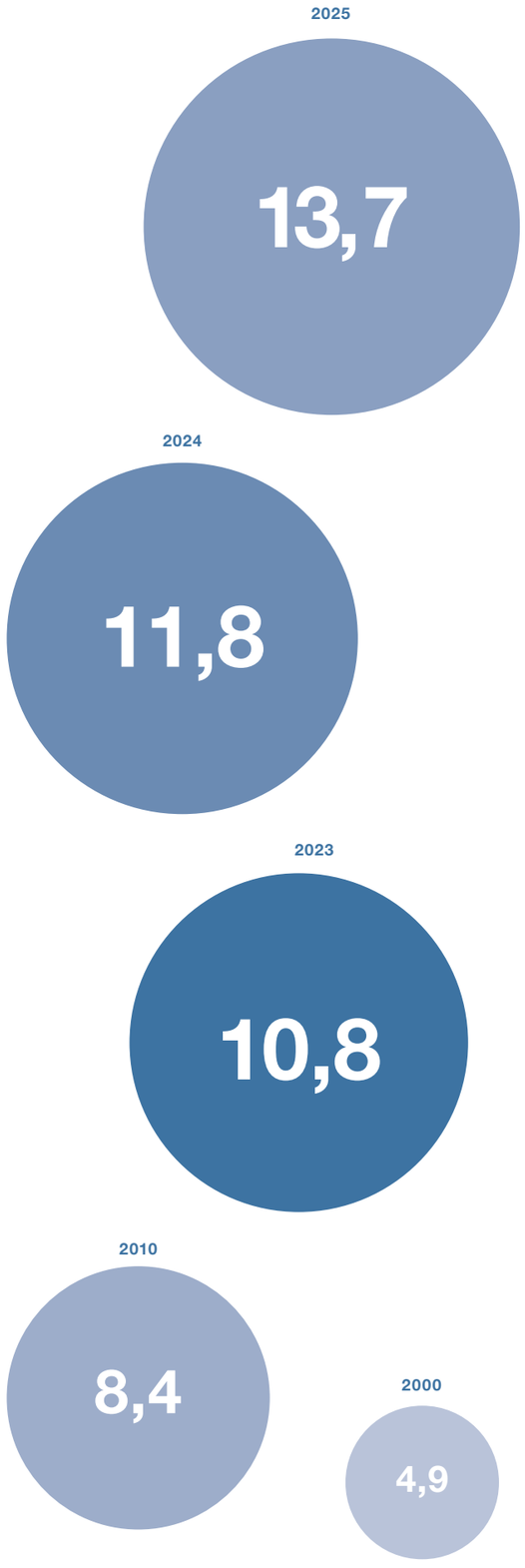

Particularitads dal parlament

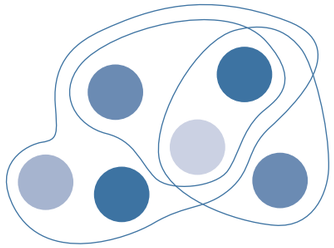

Maioritads alternantas

Il parlament sa cumpona da pliras partidas, da las qualas nagina n'ha la maioritad. Pia n'exista il parlament betg d'ina maioritad duraivla e d'ina opposiziun permanenta sco en blers pajais. Anzi, tut tenor la fatschenta sa furman maioritads alternantas, en dependenza da la dumonda, da tge partidas che la fatschenta vegn sustegnida.

Duas chombras cun ils medems dretgs

En blers pajais ha il parlament mo ina chombra, en Svizra èn quai duas. Il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns han exactamain las medemas cumpetenzas e las medemas incumbensas. Tuts dus tractan las medemas fatschentas en la medema moda e maniera. Els ston prender conclus concordants per che quels entrian en vigur. Leschas ston tuttas duas chombras deliberar cun il medem text. In gea en ina chombra na basta pia betg. Fin ch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns èn s'accordads, dovri savens in tschert temp.

Parlament da milissa

Il parlament svizzer na consista betg da politicras e politichers da professiun. Las debattas pon profitar da l'activitad professiunala da las parlamentarias e dals parlamentaris. In parlament da milissa vala er sco pli popular. Però sacrifitgeschan las parlamentarias ed ils parlamentaris adina dapli temp per lur mandat politic, intginas ed intgins schizunt tut lur temp da lavur. Uschia ha la Svizra ina maschaida da parlament da temp liber e da parlament professiunal.

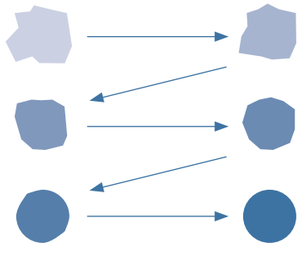

Eliminar differenzas

Sch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns decidan differentamain in da l'auter, va ina fatschenta d'ina chombra a l'autra per eliminar las differenzas. En quest connex prenda ella la via tras las cumissiuns predeliberantas. Sch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns na van er suenter trais rundas betg perina, ha lieu ina conferenza da reconciliaziun. Senza reconciliaziun ha la fatschenta fatg naufragi. (→ p. 43)

Guten Tag!
Bonjour!
Buon giorno!

Trais linguas uffizialas

Il parlament debattescha davart leschas e las decretescha en las trais linguas uffizialas da la Confederaziun (tudestg, franzos e talian) ed en intgins cas er rumantsch. Il Cussegl naziunal lascha translatar simultanamain mintga votum en las trais linguas uffizialas. La plurilinguitad vivida mussa: il respect envers minoritads è la basa per la convivenza en Svizra. Mintga votum vegn publitgà en la lingua originala en il «Bulletin uffizial».

Stabilitad

La regenza ed il parlament èn elegids per 4 onns. Els na pon betg vegnir schliads. Cun ses conclus n'exprima il parlament betg sia confidenza u sia disfidanza envers la regenza. El po refusar, midar u renunziar a sbozs da lescha, senza che la regenza stoppia demissiunar pervia da quai. Quai dat al parlament ina posiziun ferma. Ultra da quai è el l'unic organ sin plaun naziunal ch'è legitimà directamain dal pievel.

Recumandaziuns per la votaziun

En Svizra han regularmain lieu votaziuns dal pievel. Tar mintga project fan il parlament ed il Cussegl federal ina recumandaziun per la votaziun. Quella vegn publitgada en il «carnet da votar» che vegn tramess a las votantas ed als votants avant la votaziun e che stat er a disposiziun en l'internet.

L'ultim pled ha il pievel

En Svizra n'ha betg il parlament l'ultim pled, mabain las votantas ed ils votants. Ultra dal dretg d'eleger han las votantas ed ils votants duas pussaivladads per influenzar directamain la politica naziunala:

- referendum (→ p. 22)
- iniziativa dal pievel (→ p. 22)

La via ad ina nova lescha

La via a la lescha è lunga e maina sur pliras etappas. Blers differents acturs èn participads al process legislativ. Pir cur che tuts han pudì exprimer lur posiziun e pir cur ch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns van perina cun il text da la lescha, po quella vegnir messa en vigur dal Cussegl federal. Dentant mo, sch'il pievel è perencletg cun quai.

Cussegl federal ed administraziun federala

1
Motiv
Il stausch inizial per ina nova lescha vegn dal Cussegl federal ubain dal parlament (sin basa d'ina iniziativa parlamentara, d'ina moziun u d'in postulat → p. 39). Er ils chantuns pon pretender ina nova lescha (iniziativa dals chantuns).

2
Sboz preliminar
Il Cussegl federal incumbensescha il departament X d'elavurar in sboz preliminar per la lescha. Tut ils departaments ed ils uffizis federals interessads vegnan consultads davart quest sboz preliminar (consultaziun dals uffizis).

3
Consultaziun
Il departament X suttametta il sboz preliminar al Cussegl federal. Quel avra la procedura da consultaziun: tut las burgaisas ed ils burgais, tut ils chantuns e tut las vischnancas sco er tut las partidas, federaziuns, sindicats, uniuns, baselgias e gruppas d'interess pon ussa s'exprimer davart il sboz preliminar.

4
Sboz
Il departament X repassa il sboz preliminar da la lescha ed adatta quel a maun dals resultats da la procedura da consultaziun. Alura preschenta el il sboz da lescha al Cussegl federal.

5
Missiva dal Cussegl federal
Il Cussegl federal examinescha il sboz da lescha ed al suttametta al parlament.

Parlament

7
Debatta en la chombra prioritara (p.ex. Cussegl naziunal)
La chombra prioritara ha trais pussaivladads: ella po resguardar la lescha sco inutila e nunnecessaria e pretender da betg entrar en chaussa. U ella po refusar il text ed al laschar repassar dal Cussegl federal u da la cumissiun. U ella po tractar la lescha detagliadamain e prender ina decisiun.

6
Predeliberaziun tras la cumissiun da la chombra prioritara
Ils presidents dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns decidan, sch'il sboz da lescha vegn l'emprim tractà en il Cussegl naziunal u en il Cussegl dals chantuns. Ina cumissiun da la chombra prioritara discuta il text e fa ina proposta a ses cussegl (chombra prioritara) (→ cumissiun, p. 38).

8
Predeliberaziun tras la cumissiun da la segunda chombra
La cumissiun da la segunda chombra tracta il text deliberà da la chombra prioritara e fa ina proposta a ses cussegl (segunda chombra).

9
Debatta en la segunda chombra (p.ex. Cussegl dals chantuns)
La segunda chombra ha las medemas pussaivladads sco la chombra prioritara: ella na sto betg entrar en chaussa, po refusar u tractar punct per punct e prender ina decisiun.

10
Eliminaziun da las differenzas en la chombra prioritara
Sche las decisiuns dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns divergeschan ina da l'autra, datti ina procedura d'eliminaziun da las differenzas. La cumissiun da la chombra prioritara fa ina proposta a la chombra prioritara.

11
Eliminaziun da las differenzas en la segunda chombra
Suenter avair tractà questa proposta e votà davart ella, sa fatschenta la cumissiun predeliberanta da la segunda chombra cun las differenzas ch'èn anc avant maun e fa ina proposta a la segunda chombra.

12
Conferenza da reconciliaziun
Sch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns n'han betg pudì sa cunvegnir suenter trais rundas, ha lieu ina conferenza da reconciliaziun. Ella consista da commembras e commembers da las cumissiuns predeliberantas. Ensemen tschertgan ellas ed els in'enclegientscha. Quella vegn suttamessa a la chombra prioritara e lura a la segunda chombra.

13
Votaziun finala en la chombra prioritara ed en la segunda chombra
L'enclegientscha chattada cuminaivlamain vegn suttamessa a la votaziun finala en il Cussegl naziunal ed en il Cussegl dals chantuns. Il parlament sa decida per la nova lescha.

Legislaziun: sch'i sto ir svelt
«Ina lescha federala che na supporta betg in retardament per entrar en vigur po vegnir declerada urgenta da la maioritad da mintga cussegl e vegnir messa en vigur immediatamain. Sia validitad è da limitar temporalmain.» Uschia statti scrit en l'artitgel 165 da la Constituziun federala. En tscherts cas po il pievel votar posteriuramain davart la «lescha federala urgenta».

Il pievel svizzer

14
Referendum facultativ
La lescha decidida dal parlament vegn turnada (lat. «ferre») enavos (lat. «re») al pievel: quel ha l'ultim pled en chaussa (referendum → p. 22). Sch'i na vegn betg fatg in referendum cunter la lescha entaifer 100 dis, po il Cussegl federal la metter en vigur.

15
Votaziun dal pievel
Sch'il referendum cunter la lescha è reussì, vegn ella suttamessa al pievel per la votaziun.

16
Entrada en vigur
Sche la maioritad da las votantas e dals votants approva la nova lescha, po ella vegnir messa en vigur dal Cussegl federal.

Video
Co nascha ina lescha? (en tudestg)

Ils Servetschs dal parlament

Cun ils Servetschs dal parlament ha il parlament in agen post da stab ch'è independent da l'ulteriura administraziun federala. Quest post lavura per incumbensa dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns e procura ch'i dettia ina cuntinuitad d'ina legislatura a l'autra.

Organisaziun da las sesidas da las chombras e da las cumissiuns
Avant che las chombras pon prender decisiuns en las sessiuns, vegnan tut las fatschentas predeliberadas en las cumissiuns. Per quest intent ston ils secretariats planisar ed organisar numerusas sesidas.

Cussegliaziun da las parlamentarias e dals parlamentaris
En dumondas concernent il cuntegn e la procedura cusseglian ils Servetschs dal parlament en spezial ils presidis da las chombras e da las cumissiuns. Per s'approfundar en tschertas tematicas pon las parlamentarias ed ils parlamentaris surdar incaricas da retschertga a la biblioteca dal parlament e sa laschar documentar individualmain.

Documentaziun dal process legislativ
Savens prendan las duas chombras conclus che divergeschan in da l'auter. Per che la procedura legislativa e las lingias d'argumentaziun sajan cleras e chapaivlas per la lavur actuala e per las generaziuns futuras, vegnan protocolladas tut las sesidas da las cumissiuns e da las chombras. Cunquai che las sesidas da las chombras èn publicas, vegnan quests protocols publitgads sin la pagina d'internet dal parlament, e quai bunamain en temp real.

Garanzia da l'access a las infurmaziuns
Ils Servetschs dal parlament mainan ina plattafurma digitala, nua che tut las infurmaziuns e funcziuns per la lavur parlamentara èn disponiblas en in lieu: infurmaziuns davart fatschentas e sesidas, datas biograficas da las parlamentarias e dals parlamentaris, infurmaziuns davart la planisaziun e la realisaziun da sesidas e.u.v. Ils Servetschs dal parlament procuran er ch'il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns sajan visibels en il spazi virtual. Plinavant infurmeschan els la publicitad davart il parlament e davart sias activitads.

Sustegn dal parlament tar la tgira da las relaziuns internaziunalas
Las relaziuns cun l'exteriur pertutgan pli e pli er il plaun parlamentar. Ils Servetschs dal parlament sustegnan ils presidis da las chombras e las delegaziuns correspundentas tranter auter tar la planisaziun e tar la realisaziun da visitas svizras a l'exteriur sco er da visitas da giasts e da delegaziuns da l'exteriur en Svizra.

Portas avertas per la populaziun
Mintg'onn visitan var 100 000 persunas il parlament svizzer. Durant las sessiuns èsi pussaivel da persequitar las debattas da las chombras giu da las tribunas. Tranter las sessiuns porschan ils Servetschs dal parlament visitas guidadas tras l'edifizi. Ultra da quai datti pliras giadas per onn dis da las portas avertas. I vegn recumandà da s'annunziar a temp per las visitas da las sessiuns e per las visitas guidadas.

Dis da las portas avertas 2026
20 da mars (notg dals museums)
2 da matg (program per uffants)
1. d'avust (di da la festa naziunala)
24 d'october

Visita da la Chasa federala

Custs 2024 (CHF)
112 miu.

Plazzas a temp cumplain
245

www.parl.ch

Servetschs dal parlament, Secretari general: Philippe Schwab

Parlament e transfurmaziun digitala

Tras la digitalisaziun daventa il manaschi parlamentar pli efficazi, pli transparent e pli chapaivel.

Il parlament s'adatta permanentamain a novas pretensiuns e modas da lavurar. Perquai sa basa el sin soluziuns digitalas per optimar ses process e per augmentar sia transparenza. Las commembras ed ils commembers dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns voteschan electronicamain. Las votaziuns daventan uschia chapaivlas per il public. Cun il sustegn da la IA vegnan las debattas en las chombras protocolladas ed uschia publitgadas pli svelt che pli baud. Grazia als suttitels che vegnan creads cun la IA pon er persunas cun impediments d'udida suandar las debattas. Betg sco ultim po il parlament far sesidas virtualas en cas d'ina situaziun da crisa.

Er sche betg anc tut ils process n'èn digitalisads dad A fin Z, han ils Servetschs dal parlament pudì reducir durant ils ultims 5 onns il consum da palpiri per in quart.

Il parlament ha ina responsabladad particulara envers la societad e la democrazia. Perquai èsi impurtant, ch'el defenda sia suveranitad digitala – damai ch'el mantegna la controlla da las atgnas datas. E natiralmain sto la tecnica funcziunar da tut temp, perquai ch'il manaschi parlamentar na fa nagina pausa.

Collavuraturas e collavuraturs dal Bulletin uffizial protocolleschan cuntinuadamain las debattas dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns e dovran per quest intent er l'intelligenza artifiziala.

Executiva **La regenza**

Mintgamai l’emprim di da l’onn nov publitgescha la Chanzlia federala la fotografia uffiziala dal Cussegl federal. L’ediziun 2026 han quatter studentas e students realisà per incumbensa dal president da la Confederaziun Guy Parmelin: Nathan Bugniet, Eileen Fraefel, Samantha Keller e Léo Margueron. Els studegian fotografia a la Scola professiunala spezialisada da Vevey (CEPV).

Video Making of

Executiva
La regenza

Il Cussegl federal è la regenza da la Svizra. El sa cumpona da set commembras e commembers che decidan cuminaivlamain e che represchentan lur decisiuns sco unitad vers anora. Il presidi da la Confederaziun mida mintg'onn. Per liquidar sias incumbensas vegn il Cussegl federal sustegnì da l'administraziun federala. A lunga vista na dastgan las expensas da la Confederaziun betg esser pli autas che las entradas: quai garantescha il frain a l'indebitament. Davart il preventiv da la Confederaziun decida il parlament.

www.admin.ch

Finanzas federalas: l'ultim pled ha il parlament

Per ademplir sias incumbensas dovra la Confederaziun daners. Tge taglias che la Confederaziun dastga incassar, è fixà en la Constituziun federala. Il Cussegl federal na decida betg sco ch'i para e plascha, co ch'ils daners vegnan spendids: Per mintga expensa datti ina basa legala ch'è resultada en moda democratica. L'autoritad che decida davart las finanzas federalas è il parlament. El decida davart il preventiv ed approvescha il quint dal stadi da l'onn precedent (→ p. 33, p. 38).

Frain a l'indebitament

La Confederaziun è obligada da mantegnair sias expensas e sias entradas en equiliber a lunga vista. Durant ina buna conjunctura sto ella cuntanscher in surpli, durant ina nauscha dastga ella spender dapli che incassar. Per situaziuns da crisa betg influenzablas datti ina regulaziun excepziunala: en cas da grevas crisas economicas, da pandemias, da catastrofas da la natira e.u.v. dastga la Confederaziun far grondas expensas supplementaras. Uschia ha il Cussegl federal mess a disposiziun var 30 milliardas francs per mitigiar las consequenzas economicas da la pandemia dal coronavirus tranter ils onns 2020 e 2022 ed ha uschia cudeschà gronds deficits durant quests onns.

Entradas ed expensas da la Confederaziun 2024

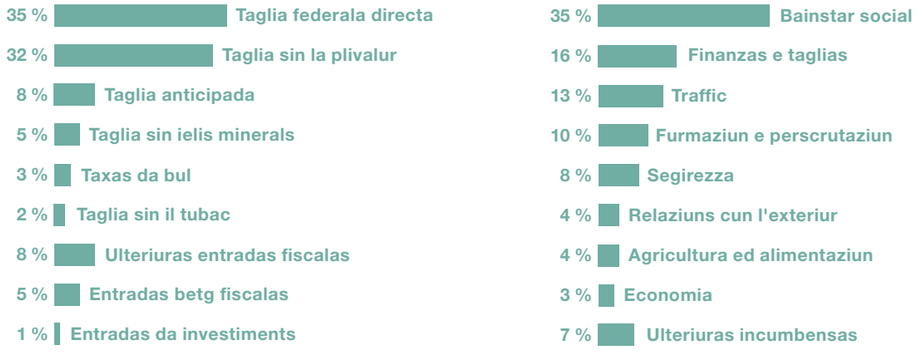

84 milliardas francs entradas
Las funtaunas d'entrada las pli impurtantas da la Confederaziun èn la taglia federala directa e la taglia sin la plivalur. La taglia federala directa vegn incassada tar persunas privatas sin las entradas (en moda progressiva, maximalmain 11,5 %), tar interpresas sin il gudogn (8,5 %). Per la pli gronda part da la rauba e dals servetschs vala ina tariffa da la taglia sin la plivalur dad 8,1 %.

84 milliardas francs expensas
In terz da las expensas da la Confederaziun va al «bainstar social». 50 % da questas expensas van al provediment da vegliadetgna (AVS) e 15 % a l'assicuranza d'invaliditad (AI). Vitiers vegnan las prestaziuns supplementaras, l'assicuranza cunter la dischoccupaziun (AD), las reducziuns da las premias per assicuranzas da malsauns e las expensas per ils custs da la migraziun.

Cumposiziun dal Cussegl federal tenor partidas politicas dapi l'onn 1848

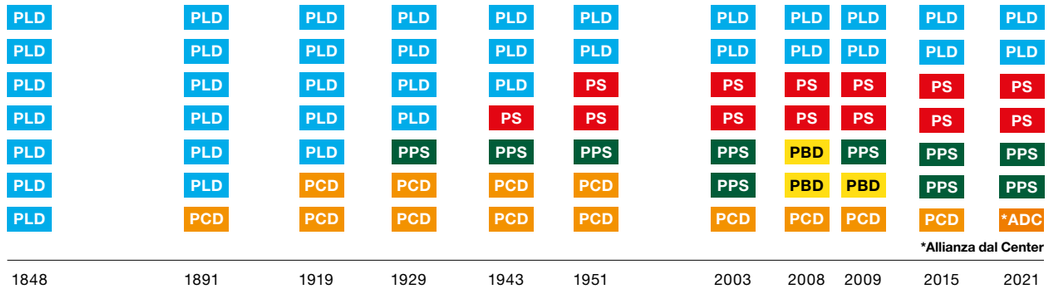

L'onn **1848** consistiva il Cussegl federal da 7 liberals (oz PLD.Ils Liberals). Els han regì sulets durant 43 onns.

L'onn **1891** è entrà l'emprim commember dals catolic-conservativs (pli tard PCD; oz Allianza dal Center) en la regenza. Il segund è suandà l'onn **1919.**

L'onn **1929** ha il parlament elegì in commember da la Partida da purs, mastergnants e burgais (oz PPS) en il Cussegl federal.

L'onn **1943** è vegnì elegì l'emprim socialdemocrat (PS) en la regenza e l'onn **1951** il segund.

L'onn **1959** han las quatter partidas che avevan ils pli blers electurs concludì da furmar ina regenza tenor la «furmla magica»: 2:2:2:1. Questa repartiziun ha durà 44 onns.

L'onn **2003** ha la PPS gudagnà in sez dapli a cust da la PCD.

L'onn **2008** han ils dus representants da la PPS midà a la partida burgais-democratica (PBD) ch'era vegnida fundada da nov.

L'onn **2009** è vegnì elegì in representant da la PPS empè dal representant da la PBD ch'era sa retratg.

L'onn **2015** è sa retratga la representanta da la PBD. Il parlament ha elegì a sia plazza puspè in representant da la PPS.

Dapi lura sa cumpona il Cussegl federal puspè da quatter differentas partidas – puspè tenor la repartiziun 2:2:2:1. Dapi l'onn 2021 è la PCD representada cun il nov num «Allianza dal Center» en il Cussegl federal (dapi sia fusiun cun la PBD).

Il Cussegl federal

Il Cussegl federal consista da set commembras e commembers che han tuts ils medems dretgs. Ellas ed els vegnan tschernids mintga 4 onns dal parlament. Il presidi da la Confederaziun mida mintg'onn. Actualmain appartegnan las cusseglieras federalas ed ils cussegliers federals a quatter differentas partidas. Quatter derivan da la Svizra tudestga, dus da la Svizra franzosa ed in da la Svizra taliana.

Il Cussegl federal sa raduna per regla mintga emna per ina sesida. Dossiers spezialmain pretensius tracta el en sesidas da clausura. Per onn decida el davart passa 2500 fatschentas. Ils set departaments e la Chanzlia federala gidan il Cussegl federal a preparar questas fatschentas.

Termins
Elecziun da la presidenta u dal president da la Confederaziun e da la vicepresidenta u dal vicepresident u dal Cussegl federal:
9 da december 2026
Elecziun da renovaziun totala dal Cussegl federal:
mez december 2027 (suenter las elecziuns dal parlament).

Video
Presidi da la Confederaziun (en tudestg)

Guy Parmelin
President da la Confederaziun

schef dal Departament d'economia, furmaziun e retschertga

dapi 2016 en il Cussegl federal

commember da la:
PPS

Il president da la Confederaziun ha ils medems dretgs sco las ulteriuras commembras ed ils ulteriurs commembers dal Cussegl federal, maina dentant las sesidas e represchenta la Regenza vers anora.

Ignazio Cassis
Vicepresident

schef dal Departament d'affars exteriurs

dapi 2017 en il Cussegl federal

commember da la:
PLD

Karin Keller-Sutter

scheffa dal Departament da finanzas

dapi 2019 en il Cussegl federal

commembra da la:
PLD

Albert Rösti

schef dal Departament per ambient, traffic, energia e communicaziun

dapi 2023 en il Cussegl federal

commember da la:
PPS

Particularitads

Colleghialitad
Sco unic pajais dal mund ha la Svizra in'autoritad colleghiala sco regenza: las set commembras e commembers dal Cussegl federal èn commembras e commembers dal collegi. Ellas ed els han ils medems dretgs. Il president resp. la presidenta da la Confederaziun maina las sesidas e represchenta la regenza vers anora. Il presidi mida mintg'onn.

Consens
En il Cussegl federal vegnan confruntadas ina cun l'autra differentas valurs e differentas opiniuns. Ma las cusseglieras federalas ed ils cussegliers federals tschertgan in consens e prendan las decisiuns cuminaivlamain. Vers anora sa preschenta il Cussegl federal en moda unida: las commembras ed ils commembers dal Cussegl federal defendan las decisiuns dal collegi – er sche quellas na correspundan betg adina a lur tenuta persunala u a la tenuta da lur partida.

Concordanza
La Constituziun federala pretenda che las regiuns dal pajais e las regiuns linguisticas sajan «represchentadas adequatamain». Da las partidas vegni spetgà ch'ellas proponian dunnas ed umens per l'elecziun. Per regla surdat il parlament ils sezs dal Cussegl federal tenor la fermezza da las partidas: uschia èn tut las partidas grondas represchentadas en la regenza.

Furmla magica
2:2:2:1 sa cloma la furmla – adina puspè discutada – per la cumposiziun politica dal Cussegl federal: las trais partidas las pli grondas èn represchentadas en il Cussegl federal cun dus sezs, la partida la quart gronda cun in sez. 44 onns a la lunga (1959–2003) aveva il Cussegl federal 2 represchentantas resp. represchentants da la PLD, da la PS e da la PCD ed 1 represchentanta u represchentant da la PPS. Dapi lura èn las relaziuns sa midadas levamain: 2 PLD, 2 PS, 2 PPS, 1 Allianza dal Center.

Stabilitad
Las commembras ed ils commembers dal Cussegl federal vegnan tschernids dal parlament per ina perioda d'uffizi da 4 onns e na pon betg vegnir relaschads. La reelecziun è usitada e pussaivla uschè savens sco giavischà. Per regla resta ina commembra u in commember dal Cussegl federal en uffizi fin ch'ella u el na vul betg pli vegnir reelegì u fin ch'ella u el sa retira.

Nagina elecziun tras il pievel
Gia trais giadas han las persunas cun dretg da votar votà davart in'elecziun dal Cussegl federal tras il pievel: 1900, 1942 e 2013. Mintga giada han il pievel ed ils chantuns sbittà questa proposta. Er en pliras intervenziuns parlamentaras è vegnida proponida l'elecziun tras il pievel. Il parlament ha però refusà tuttas.

Elisabeth Baume-Schneider

scheffa dal Departament federal da l'intern

dapi 2023 en il Cussegl federal

commembra da la:
PS

Beat Jans

schef dal Departament da giustia e polizia

dapi 2024 en il Cussegl federal

commember da la:
PS

Martin Pfister

schef dal Departament da defensiun, protecziun da la populaziun e sport

dapi 2025 en il Cussegl federal

commembra da la:
Allianza dal Center

Viktor Rossi
Chancelier federal

dapi 2024 en uffizi

commember da la:
PVL

Il chancelier federal è il schef dal stab dal Cussegl federal e maina la Chanzlia federala (→ p. 56). Er el vegn tschernì dal parlament.

Incumbensas dal Cussegl federal

Preparar leschas

Il Cussegl federal suttametta al parlament novas leschas e propona, co che decisiuns dal pievel ston vegnir realisadas. Sias propostas han ina vasta basa: ellas resguardan las posiziuns dals chantuns, da las partidas, da las federaziuns e da las gruppaziuns pertutgadas. Suenter lur «consultaziun» surdat il Cussegl federal ils projects al parlament per la debatta e per la decisiun.

Realisar decisiuns dal parlament

Uschespert ch'il parlament ha deliberà ina lescha, relascha il Cussegl federal las ordinaziuns respectivas: quellas fixeschan, co che la lescha sto vegnir realisada concretamain. Sch'il parlament pretenda tschertas mesiras, procura il Cussegl federal che quellas vegnian prendidas.

Infurmar

Il Cussegl federal infurmescha ils chantuns, il parlament e la publicitad sur differents chanals davart sias decisiuns e davart sias intenziuns. Ils projects da votaziun declera el en il «carnet da votar» cotschen: quel vegn tramess a las votantas ed als votants per posta e publitgà en l'internet.

Instagram: @gov.ch
X (Twitter): @BR_Sprecher, @SwissGov
Youtube: Il Cussegl federal
Web: www.admin.ch, www.ch.ch
Apps: VoteInfo, CH info

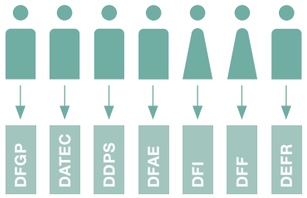

Manar l'administraziun federala

Il Cussegl federal maina l'administraziun federala cun sias var 40 000 collavuraturas e collavuraturs. L'administraziun federala è dividida en set departaments. Mintga commembra e mintga commember dal Cussegl federal maina in departament (→ p. 54/55).

Planisar il futur

Il Cussegl federal prepara il terren per l'avegnir: el fixescha directivas, determinescha finamiras e mussa, co ch'el vul impunder ils meds finanzials federals. Per ses plans sto el tschertgar maioritads en il parlament ed eventualmain er tar la populaziun e tar ils chantuns.

Directivas dal Cussegl federal per la legislatura 2023–2027

1. La Svizra segirescha sia bainstanza duraivlamain e profita da las schanzas da la digitalisaziun.

2. La Svizra promova la coesiun naziunala e la coesiun da la giustia tranter las generaziuns.

3. La Svizra procura per segirezza, s'engascha per la pasch ed agescha en moda coerenta e fidada en il mund.

4. La Svizra protegia il clima e tegna quint da las resursas natiralas.

President da la Confederaziun 2026
Guy Parmelin

Sco president da la Confederaziun giudais Vus durant in onn ina posiziun speziala a la testa da la Regenza. Tge signifitga quest uffizi per Vus?
Che jau dastg exequir l'uffizi per la segunda giada è per mai ina gronda onur che jau surpigl cun respect. Durant l'onn presidial main jau la sesida emnila dal Cussegl federal, ed jau hai anc pli savens che uschiglio contact cun las burgaisas ed ils burgais. Er en las relaziuns internaziunalas gioga l'uffizi dal president da la Confederaziun ina rolla impurtanta: Jau represchent la Svizra a l'exteriur ad occurrenzas impurtantas e scuntrel er autras scheffas e schefs da stadi.

L'onn 2021 essas Vus gia stà ina giada president da la Confederaziun. Tge daventa auter l'onn 2026?
L'onn 2021 eran nus anc en la pandemia da corona – quai ha marcà il cuntegn da mes emprim onn presidial, ma er l'aspect pratic: Quella giada eran scuntradas directas cun persunas pussaivlas mo limitadamain. En il fratemp è la situaziun geopolitica sa midada fermamain – uschia datti prioritads ed accents dal tuttafatg novs durant l'onn presidial actual. E perquai ch'il mund sa transforma er a curta vista, na san ins sez al cumenzament da l'onn betg, co ch'el va a fin.

Tge è spezialmain impurtant per Vus en la collavuraziun cun las autras commembras ed ils auters commembers dal Cussegl federal?
La colleghialitad. En Svizra avain nus in sistem politic unic cun ina Regenza che ha in fitg vast fundament. Avant ed er durant ina sesida dal Cussegl federal fa mintga commembra e commember valair ses agen punct da vista. Ma sch'il Cussegl federal ha prendì ina decisiun sco gremi, represchentain nus quella – en moda colleghiala e loiala.

Guvernar en temps da crisa
Sche la segirezza interna u externa da la Svizra è periclitada e sch'i sa tracta d'ina urgenza temporala e reala, ha il Cussegl federal il plainpudair da decretar ordinaziuns d'urgenza da durada limitada, premess ch'el na po betg prender mesiras sin basa da leschas existentas (Constituziun federala art. 185). En cas d'ina periclitaziun extraordinaria da la sanadad publica èsi la Lescha d'epidemias, che conceda al Cussegl federal vastas cumpetenzas. En ina situaziun da greva mancanza dastga il Cussegl federal decretar mesiras per garantir il provediment economic dal pajais (Lescha davart il provediment dal pajais). Cumpetenzas dal Cussegl federal per superar situaziuns da crisa prevesan ultra da quai er la Lescha d'asil, la Lescha davart la scussiun ed il concurs, la Lescha davart las tariffas da dazi e la Lescha da telecommunicaziun.

L'administraziun federala

L'administraziun federala sustegna il Cussegl federal tar sias incumbensas. Ella sa cumpona da set departaments e da la Chanzlia federala. Mintga departament vegn manà d'ina cussegliera federala u d'in cusseglier federal. A la testa da l'administraziun federala stat il Cussegl federal collectiv.

Post da stab

ChF
Chanzlia federala

Viktor Rossi
Chancelier federal

Organisaziun independenta

Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la transparenza

DFAE
Departament federal d'affars exteriurs

Ignazio Cassis
Schef dal departament

Secretariat general

Secretariat da stadi

Direcziun da dretg internaziunal public

Direcziun consulara

Direcziun da svilup e da cooperaziun

Direcziun per resursas

DFI
Departament federal da l'intern

Elisabeth Baume-Schneider
Scheffa dal departament

Secretariat general

Uffizi federal da cultura

Uffizi federal per meteorologia e climatologia MeteoSvizra

Uffizi federal da sanadad publica

Uffizi federal da segirezza alimentara e fatgs veterinars

Uffizi federal da statistica

Uffizi federal d'assicuranzas socialas

Uffizi federal per l'egualitad tranter dunna ed um

Archiv federal svizzer

Organisaziuns independentas

Institut svizzer per products terapeutics Swissmedic

Museum naziunal svizzer

Fundaziun svizra per la cultura Pro Helvetia

DFGP
Departament federal da giustia e polizia

Beat Jans
Schef dal departament

Secretariat general

Secretariat da stadi per migraziun

Uffizi federal da giustia

Uffizi federal da polizia fedpol

Servetsch da surveglianza dal traffic da posta e da telecommunicaziun

Organisaziuns independentas

Institut federal da proprietad intellectuala

Institut federal da metrologia

Institut svizzer da dretg cumparativ

Autoritad federala da surveglianza en chaussas da revisiun

Cumissiun federala da bancas da gieu

Cumissiun federala da migraziun

Cumissiun arbitradra federala per la gestiun da dretgs d'autur e da dretgs parents

Cumissiun naziunala per la prevenziun cunter la tortura

DDPS
Departament federal da defensiun, protecziun da la populaziun e sport

Martin Pfister
Schef dal departament

Secretariat general

Secretariat da stadi per la politica da segirezza

Uffizi federal da la cybersegirezza

Uffizi federal da protecziun da la populaziun

Uffizi federal da l'armament

Uffizi federal da topografia

Uffizi federal da sport

Gruppa da defensiun

Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun

Auditorat superiur

DFF
Departament federal da finanzas

Karin Keller-Sutter
Scheffa dal departament

Secretariat general

Secretariat da stadi per dumondas finanzialas internaziunalas

Uffizi federal da la duana e da la segirezza dals cunfins

Uffizi federal d'informatica e telecommunicaziun

Uffizi federal per edifizis e logistica

Administraziun federala da finanzas

Uffizi federal da persunal

Administraziun federala da taglia

Organisaziuns independentas

Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas

Controlla federala da finanzas

Cassa federala da pensiun PUBLICA

DEFR
Departament federal d'economia, furmaziun e retschertga

Guy Parmelin
Schef dal departament

Secretariat general

Secretariat da stadi per l'economia SECO

Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun

Uffizi federal d'agricultura

Uffizi federal per il provediment economic dal pajais

Uffizi federal d'abitaziuns

Uffizi federal dal servetsch civil

Organisaziuns independentas

Surveglianza dals pretschs

Cumissiun da concurrenza

Cussegl da las Scolas politecnicas federalas Cussegl da las

Scola auta federala per la furmaziun professiunala

Agentura svizra per la promoziun da l'innovaziun

DATEC
Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun

Albert Rösti
Schef dal departament

Secretariat general

Uffizi federal da traffic

Uffizi federal d'aviatica civila

Uffizi federal d'energia

Uffizi federal da svilup dal territori

Uffizi federal da communicaziun

Uffizi federal d'ambient

Uffizi federal da svilup dal territori

Organisaziuns independentas

Inspecturat federal per la segirezza nucleara

Inspecturat federal d'installaziuns a current ferm

Servetsch svizzer d'inquisiziun da segirezza

Cumissiun federala per l'electricitad

Cumissiun federala da communicaziun

Autoritad independenta da recurs davart radio e televisiun

Cumissiun federala da la posta

Cumissiun dal traffic da viafier

Tar l'administraziun federala lavuran 43 513 persunas (38 962 plazzas a temp cumplain). 1074 da questas persunas èn emprendistas ed emprendists, 650 persunas fan in praticum universitar.

Chanzlia federala ChF

La Chanzlia federala è il post da stab dal Cussegl federal: Ella procura ch'il Cussegl federal possia decider en moda fundada ed infurmar en moda activa. Ella è responsabla per la coordinaziun entaifer l'administraziun federala e sustegna quella en connex cun la transfurmaziun digitala e cun il management da crisas. Sco guardiana dals dretgs dal pievel organisescha la Chanzlia federala elecziuns e votaziuns federalas.

Trenar per il cas urgent: Ensemen cun ils chantuns organisescha la Chanzlia federala exercizis per rinforzar il management naziunal da crisas. Er il Cussegl federal sa participescha.

Viktor Rossi, Chancelier federal dapi 2024

Prepara las decisiuns dal Cussegl federal
Il Cussegl federal sa raduna per regla ina giada l'emna per ina sesida e decida davart numerusas fatschentas. Ils departaments ed ils uffizis federals pon avant prender posiziun en chaussa. La Chanzlia federala coordinescha questas «proceduras da consultaziun dals uffizis e da cunrapport». A las sesidas dal Cussegl federal èn adina preschents er il chancelier federal e las vicechancelieras.

- **Vicechanceliera:** Rachel Salzmann
- **Vicechanceliera e pledadra dal Cussegl federal** Nicole Lamon

Infurmescha davart las decisiuns dal Cussegl federal
La pledadra dal Cussegl federal infurmescha las medias davart las decisiuns dal Cussegl federal. Ils conclus federals ed ils rapports vegnan publitgads en il «Fegl uffizial federal», las leschas e las ordinaziuns en la «Collecziun uffiziala da las leschas federalas».

Planisescha per l'avegnir
La Chanzlia federala persequitescha ils svilups naziunals ed internaziunals e deducescha da quai il basegn politic d'agir. Ella è responsabla per la planisaziun da l'onn e da la legislatura sco er per il rapport da gestiun dal Cussegl federal.

Rinforza il management da crisas da la Confederaziun
La Chanzlia federala sustegna il Cussegl federal ed ils departaments en connex cun la constataziun tempriva da crisas e cun la superaziun da crisas. Ella procura che la Confederaziun saja preparada per eventualas crisas. Ella organisescha exercizis da crisa en l'entira Svizra per rinforzar la stabilitad da la Svizra en cas d'ina crisa.

Sustegna il president da la Confederaziun
2026 surpiglia il cusseglier federal Guy Parmelin la rolla dal president da la Confederaziun. La Chanzlia federala al sustegna latiers e procura per cuntinuitad d'in onn presidial a l'auter.

Coordinescha e digitalisescha l'administraziun federala
Il chancelier federal maina la Conferenza mensila dals secretaris generals (CSG), che coordinescha ina cun l'autra las lavurs dals departaments. En connex cun la transfurmaziun digitala da l'administraziun federala ha la Chanzlia federala ina incumbensa centrala: Ella fixescha ils standards, coordinescha ils projects da digitalisaziun e sustegna la realisaziun da quels.

Surveglia ils dretgs dal pievel
La Chanzlia federala procura che tut las elecziuns e votaziuns federalas vegnian realisadas en moda correcta. Ella infurmescha ils comités d'iniziativa e da referendum, co proceder correctamain. Ensemen cun ils chantuns elavura ella soluziuns, per ch'i saja pussaivel d'exercitar ils dretgs politics en Svizra er sin via electronica (e-voting ed e-collecting).

Tgira la plurilinguitad
Tut ils texts giuridics ed uffizials da la Confederaziun ston esser avant maun en las linguas uffizialas tudestg, franzos e talian, en tscherts cas er en rumantsch. Texts che sa drizzan ad in public internaziunal datti ultra da quai er en englais. La Chanzlia federala procura per la qualitad dals texts.

Publitgescha sin tut ils chanals
La Chanzlia federala procura che la populaziun survegnia las infurmaziuns da la Regenza directamain e sin differents chanals, en pliras linguas e senza barrieras:

Instagram:	@gov.ch
X:	@BR_Sprecher, @SwissGov
YouTube:	Il Cussegl federal
Internet:	admin.ch, ch.ch, fedlex.admin.ch
Apps:	VoteInfo, CH info
Stampa:	Explicaziuns da votaziun, mussavia electoral per las elecziuns dal Cussegl naziunal, «La Confederaziun en furma concisa»

Custs 2024 (CHF)
80 miu.

Plazzas a temp cumplain
311

Organisaziun independenta

Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la transparenza IFPDT:
Adrian Lobsiger
www.edoeb.admin.ch

www.bk.admin.ch

Departament federal d’affars exteriurs DFAE

Il DFAE defenda ils interess da la politica exteriura da la Svizra. El tgira relaziuns cun auters stadis e cun organisaziuns internaziunalas, p.ex. cun la UE e cun la ONU. Là po ella contribuir sias enconuschientschas specificas e sia credibladad per la regulaziun paschaivla da dispitas a favur da la cuminanza mundiala.

Contribuziun a la pasch ed a la segirezza: L’onn 2026 presidiescha la Svizra l’Organisaziun per la segirezza e la cooperaziun en l’Europa, quai en ina situaziun da geopolitica difficila.

«Noss pajais progredescha, sche nus decidain d’ans sviluppar vinavant cuminaivlamain.»

Ignazio Cassis, schef dal DFAE.
Dapi 2017 en il Cussegl federal.

Vicepresident dal Cussegl federal 2026

Il mund è en in temp da guerras, da crisas e da conflicts: en l’Ucraina, en il Proxim Orient, en l’Orient Central, en il Sudan ed en auters pajais u autras regiuns. Per sviluppar soluziuns politicas, sa concentrescha la Svizra sin il dialog. L’onn 2026 presidiescha ella perquai l’Organisaziun per la segirezza e la cooperaziun en l’Europa. A l’organisaziun appartegnan 57 stadis – er ils Stadis Unids da l’America, la Russia e l’Ucraina sesan enturn la medema maisa.

Sche la situaziun mundiala è malsegira, èsi impurtant d’avair bunas relaziuns cun ils vischins. Quai vala er per la relaziun da la Svizra cun l’Uniun europeica (UE). Il Cussegl federal vul stabilisar e sviluppar vinavant la via bilaterala. Dapi 25 onns contribuescha quella numnadamain en moda essenziala al success da la Svizra. Suenter la consultaziun da l’onn passà vegn il Cussegl federal a deliberar il 2026 la missiva tar il pachet da tractativas tranter la Svizra e la UE per mauns dal parlament. Cun quest pachet vul il Cussegl federal cuntanscher ina participaziun individuala e sectoriala al martgà intern da la UE sco er ina cooperaziun en tscherts secturs.

Bleras dumondas globalas vegnan discutadas a Genevra. Quai èn dumondas da la pasch, dals dretgs umans, dal stadi da dretg, dal dretg internaziunal umanitar sco er da la sanadad e da l’innovaziun. La «Genevra internaziunala» porscha ina plattafurma impurtanta per stadis, per organisaziuns internaziunalas, per organisaziuns nunguvernamentalas e per auters acturs da l’economia e da la scienza. Per pussibilitar er vinavant quest dialog, vul il Cussegl federal rinforzar sistematicamain ed efficaziamain Genevra sco lieu internaziunal, e quai er durant temps da meds finanzials pli stgars.

Custs 2024 (CHF)
3,19 mia.

Plazzas a temp cumplain
5352

www.eda.admin.ch

Secretariat general SG-DFAE
Secretari general: Markus Seiler
www.eda.admin.ch

Secretariat da stadi
Secretari da stadi:
Alexandre Fasel

Direcziun da dretg internaziunal public DDIP
Directur: Franz Perrez

Direcziun consulara DC
Directura: Marianne Jenni

Direcziun da svilup e da cooperaziun DSC
Directura: Patricia Danzi
www.eda.admin.ch/deza

Direcziun per resursas DR
Directur: David Grichting

Departament federal da l’intern DFI

Il DFI s’engascha per in sistem da sanadad effizient ch’è accessibel a tuttas e tuts. El procura er ch’il nivel da las rentas da la AVS e da la 2. pitga vegnia mantegnì a lunga vista. Ses puncts centrals cumpiglian ultra da quai la diversitad culturala e la coesiun sociala, l’egualitad tranter dunna ed um sco er l’inclusiun da persunas cun impediments.

L’eliminaziun da violenza envers dunnas e da violenza a chasa è ina da las finamiras centralas da l’Uffizi federal per l›egualitad tranter dunna ed um (UFEG). Il maletg mussa la campagna naziunala ohne-gewalt.ch.

«Egualitad, inclusiun, solidaritad e diversitad èn valurs essenzialas, per las qualas il DFI s’engascha mintga di.»

Elisabeth Baume-Schneider, scheffa dal DFI. Dapi 2023 en il Cussegl federal.

Il DFI garantescha l’egualitad da las schlattainas e la solidaritad tranter las generaziuns, meglieresch l’inclusiun da persunas cun impediments, promova la diversitad culturala e linguistica e rinforza uschia la coesiun. In ulteriur accent metta el sin il cumbat cunter il rassissem.

Las assicuranzas socialas ed il provediment professiunal, la limitaziun dals custs en il sectur da sanadad e l’admissiun da novs medicaments, la promoziun da la cultura, la segirezza da victualias e la sanadad d’animals, la preparaziun da prognosas da l’aura segiras e da statisticas – las incumbensas che las collavuraturas ed ils collavuraturs dal DFI adempleschan, han ina influenza directa sin il mintgadi da la populaziun.

Il departament realisescha actualmain numerus projects da refurma per garantir a lunga vista in sistem da sanadad efficazi, finanzialmain supportabel ed accessibel a tuttas e tuts, per permetter cundiziuns da basa favuraivlas en il sectur da la cultura e per finanziar en moda persistenta da las assicuranzas socialas en favur da las generaziuns dad oz e da damaun.

Custs 2024 (CHF)
20,98 mia.

Plazzas a temp cumplain 2024
2809

www.edi.admin.ch

Secretariat general SG-DFI
Co-secretaris generalis: Stefan Hostettler e Jean-Christophe Kübler
www.edi.admin.ch

Uffizi federal per l’egualitad tranter dunna ed um UFEG
Co-directura: Stéphanie Lachat
Co-directur: Gian Beeli
www.ebg.admin.ch

Uffizi federal da cultura UFC
Directura: Carine Bachmann
www.bak.admin.ch

Archiv federal svizzer AFS
Directur: Philippe Künzler
www.bar.admin.ch

Uffizi federal per meteorologia e climatologia MeteoSvizra
Directur: Stefan Uhlenbrook
www.meteoschweiz.admin.ch

Uffizi federal da sanadad publica UFSP
Directura: Anne Lévy
www.bag.admin.ch

Uffizi federal da segirezza alimentara e fatgs veterinars USAV
Directur: Laurent Monnerat
www.blv.admin.ch

Uffizi federal da statistica UST
Directur:
Georges-Simon Ulrich
www.bfs.admin.ch/bfs/rm

Uffizi federal d’assicuranzas socialas UFAS
Directura: Doris Bianchi
www.bsv.admin.ch

Organisaziuns independentas

Institut svizzer per products terapeutics Swissmedic
Directura: Vincenza Trivigno
www.swissmedic.ch

Museum naziunal svizzer MNS
Directura: Denise Tonella
www.nationalmuseum.ch/rm

Fundaziun svizra per la cultura Pro Helvetia
Directur: Michael Kinzer
prohelvetia.ch/rm

Departament federal da giustia e polizia DFGP

Il DFGP elavura leschas per reagir sin las sfidas da la societad e per crear l’egualitad da las schanzas. El controllescha ch’il dretg vegnia observà e garantescha uschia la segirezza giuridica. El regla sut tge cundiziuns che persunas estras dastgan entrar, viver e lavurar u survegnir asil en Svizra. El dirigia plinavant la collavuraziun naziunala ed internaziunala da la polizia, quai cun la finamira da garantir ina rait da segirezza per l’entira populaziun.

Collavuraturas e collavuraturs da la centrala operativa e d’alarm dal fedpol coordineschan di e notg la collavuraziun poliziala en Svizra e cun l’exteriur.

«En Svizra savain nus, che nus avanzain mo cuminaivlamain.»

Beat Jans, schef dal DFGP.
Dapi 2024 en il Cussegl federal.

In accent dal DFGP è la politica da migraziun. Migraziun ha lieu tranter pajais. La politica da migraziun sto pia esser accordada internaziunalmain. Il DFGP s’engascha perquai sin plaun internaziunal per ina politica da migraziun solidarica. In term impurtant è il Patg da la UE davart la migraziun e l’asil. Tras il patg duai il sistem da migraziun e d’asil da l’Europa, e pia er da la Svizra, daventar pli solidaric e pli effizient. L’onn 2025 ha il parlament decidì, che la Svizra participeschia er a la solidaritad cun auters stadis da Schengen.

In ulteriur accent dal DFGP è la segirezza interna da la Svizra. Er qua è la collavuraziun cun las differentas partenarias ed ils differents partenaris naziunals ed internaziunals d’impurtanza centrala. L’Uffizi federal da polizia, fedpol, ch’è affilià al DFGP, è il post da contact per las polizias en Svizra ed a l’exteriur. fedpol pussibilitescha in agir coordinà cunter la criminalitad. Impurtant per il DFGP è il cumbat cunter la violenza a chasa e cunter la violenza sexuala. Il DFGP lavura perquai vi d’ina revisiun parziala da la Lescha davart l’agid a victimas. Las victimas duain survegnir dapli purschidas d’agid e vegnir protegidas anc meglier.

En connex cun la digitalisaziun ha il DFGP la finamira d’introducir per la fin dal 2026 la cumprova electronica da l’identitad (e-ID). En l’avegnir pon las utilisadras ed ils utilisaders s’identifitgar online, e quai svelt e segir.

Custs 2024 (CHF)
4,69 mia.

Plazzas a temp cumplain
3206

www.ejpd.admin.ch

Secretariat general SG-DFGP
Co-secretaria generala: Nora Bertschi
Co-secretari general: Sebastian Kölliker
www.ejpd.admin.ch

Secretariat da stadi per migraziun SEM
Secretari da stadi:
Vincenzo Mascioli
www.sem.admin.ch

Uffizi federal da giustia UFG
Directur: Michael Schöll
www.bj.admin.ch

Uffizi federal da polizia fedpol
Directura:
Eva Wildi-Cortés
www.fedpol.admin.ch

Servetsch da surveglianza dal traffic da posta e da telecommunicaziun (Servetsch STPT)
Manadra: Daniela Schär
www.li.admin.ch

Organisaziuns independentas

Institut federal da proprietad intellectuala IPI
Directura:
Catherine Chammartin
www.ige.ch/rm

Institut federal da metrologia METAS
Directur: Philippe Richard
www.metas.ch

Institut svizzer da dretg cumparativ ISDC
Directura: Nadjma Yassari
www.isdc.ch

Autoritad federala da surveglianza en chaussas da revisiun ASR
Directur: Reto Sanwald
www.rab-asr.ch

Cumissiun federala da bancas da gieu CFBG
Responsabel: Thomas Fritschi
www.esbk.admin.ch

Cumissiun federala da migraziun CFM
President: Manuele Bertoli
www.ekm.admin.ch

Cumissiun arbitradra federala per la gestiun da dretgs d’autur e da dretgs parents CAF
President: Cyrill Rigamonti
www.eschk.admin.ch

Cumissiun naziunala per la prevenziun cunter la tortura CNPT
Presidenta: Martina Caroni
www.nkvf.admin.ch

Departament federal da defensiun, protecziun da la populaziun e sport DDPS

Il DDPS è responsabel per la politica da segirezza da la Svizra – cun l'armada, cun il Secretariat da stadi per la politica da segirezza, cun l'Uffizi federal da protecziun da la populaziun, cun il Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun, cun l'armasuisse e cun l'Uffizi federal da la cybersegirezza. La promoziun dal sport cun l'Uffizi federal da sport ubain la geoinfurmaziun cun swisstopo èn ulteriuras pitgas dal departament.

L'armada sto rinforzar sia abilitad da sa defender – tar il persunal, la scolaziun e l'equipament.

«Nus stuain chapir, che nus vivain en ina fasa da transfurmaziun. Quai influenzescha nossa politica da segirezza.»

Martin Pfister, schef dal DDPS.
Dapi 2025 en il Cussegl federal.

Dapi l'attatga da la Russia sin l'Ucraina è la situaziun da segirezza sa pegiurada cuntinuadamain en l'Europa. Las relaziuns internaziunalas èn caracterisadas da politica da pussanza. Pli e pli na vegn il dretg internaziunal betg pli resguardà. Ultra da quai datti ina midada a furmas ibridas da conflicts, er cunter stadis moderns sco la Svizra: Dischinfurmaziun, cyberattatgas ed acts da sabotascha progredeschan. Il DDPS analisescha la situaziun e sviluppa mesiras per proteger e per defender la Svizra.

Questas differentas smanatschas vegnan da l'exteriur e da l'intern dal pajais. Ellas pon vegnir d'acturs statals, da gruppas terroristicas u d'individis radicalisads. La resposta è ina segirezza cumplessiva. Per quest intent vegnan includidas la politica, la scienza e la societad sco er ils plauns federalistics – Confederaziun, chantuns e vischnancas. Questa cooperaziun cumplessiva duai stabilir la resistenza da la Svizra sco er sia abilitad da sa dustar e da sa defender.

Il DDPS s'engascha per rinforzar la resilienza – quai vul dir l'identificaziun tempriva e la sensibilisaziun per crisas en la populaziun. Nossas abilitads da protecziun e da defensiun civilas e militaras ston vegnir rinforzadas, per pudair far frunt a las smanatschas actualas e futuras.

L'intent da la politica da segirezza svizra è numnadamain quel, da garantir ina Svizra independenta e segira e da s'engaschar per in urden internaziunal paschaivel e gist.

Er la promoziun dal sport e la geoinfurmaziun contribueschan essenzialmain a la segirezza da la Svizra: Il sport rinforza la sanadad, la resilienza e la capacitad d'intervenziun, entant che swisstopo furnescha cun datas geograficas precisas ina basa impurtanta per la planisaziun, la prevenziun da catastrofas sco er la segirezza militara e civila.

Custs 2024 (CHF)
6,45 mia.

Plazzas a temp cumplain
12279

www.vbs.admin.ch

Secretariat general SG-DDPS
Secretari general: Daniel Büchel
www.vbs.admin.ch

Secretariat da stadi per la politica da segirezza SEPOS
Secretari da stadi:
Markus Mäder
www.sepos.admin.ch

Uffizi federal da la cybersegirezza UFCS
Directur: Florian Schütz
www.ncsc.admin.ch

Uffizi federal da protecziun da la populaziun UFPP
Directura: Michaela Schärer
www.babs.admin.ch

Uffizi federal da l'armament armasuisse
Schef da l'armament:
Urs Loher
www.ar.admin.ch

Uffizi federal da topografia swisstopo
Directur: Fridolin Wicki
www.swisstopo.admin.ch

Uffizi federal da sport UFSPO
Directura: Sandra Felix
www.baspo.admin.ch

Gruppa da defensiun
Schef da l'armada: cumandant da corp Benedikt Roos
www.vtg.admin.ch

Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun SIC
Directur: Serge Bavaud
www.ndb.admin.ch

Auditorat superiur AS
Auditur superiur:
Stefan Flachsmann
www.oa.admin.ch

Departament federal da finanzas DFF

Finanzas federalas, stabilitad dal martgà da finanzas, taglias – tar il DFF pertutgan blers affars las finanzas publicas svizras e la politica da finanzas. Il DFF incassa taglias e dazis e controlla il traffic da persunas e da rauba al cunfin. Ultra da quai furnescha el servetschs per l'entira administraziun federala, da l'informatica al persunal fin als edifizis ed a la logistica.

Var 100 squadras ch'armoniseschan fitg bain – cun il duo da manadra u manader e chaun da servetsch va l'Uffizi federal da la duana e da la segirezza dals cunfins a la tschertga da narcotics, da spezias protegidas ed anc da bler auter.

«Finanzas saunas permettan al stadi da procurar per il bainstar da la populaziun.»

Karin Keller-Sutter, scheffa dal DFF.
Dapi 2019 en il Cussegl federal.

Finanzas saunas ed ina politica da finanzas consequenta dattan al stadi il spazi d'agir ch'el dovra per pudair agir en il servetsch da tut sias burgaisas e da tut ses burgais. Il Cussegl federal fa ina politica da finanzas che sa basa sin las prescripziuns dal frain a l'indebitament. Quai premetta, che la Confederaziun na vivia betg durablamain sur sias cundiziuns.

Il preventiv 2026 ademplescha questas prescripziuns. Areguard las finanzas ordinarias permetta el però in spazi d'agir limità. Danovamain cuntegna el expensas extraordinarias ch'èn previsas per custs betg previsibels, particularmain en connex cun la guerra en l'Ucraina. A partir dal 2027 vul il Cussegl federal stritgar questa pratica per pudair returnar exclusivamain a las finanzas ordinarias.

Las perspectivas finanzialas restan difficilas. L'augment da las expensas, en spezial per la AVS e per l'armada, sco er tschertas decisiuns politicas vegnan ad engrevgiar durablamain il quint da la Confederaziun, quai en in ambient internaziunal ch'è caracterisà da grondas malsegirezzas economicas e geopoliticas. Per cuntanscher stabilitad en las finanzas publicas, sa concentrescha il Cussegl federal sin ina disciplina da budget severa.

La soliditad finanziala resta ina fermezza da la Svizra: Ella garantescha la fidanza da la populaziun ed augmenta l'attractivitad da la Svizra sco lieu economic. Da mantegnair la ballantscha malgrà il squitsch creschent, è la finamira principala dal DFF per l'onn 2026.

Expensas 2024 (CHF)
20,89 mia.

Plazzas a temp cumplain
8853

www.efd.admin.ch/rm

Secretariat general SG-DFF
Secretaria generala: Barbara Hübscher Schmuki
www.efd.admin.ch/rm

Secretariat da stadi per dumondas finanzialas internaziunalas SFI
Secretaria da stadi:
Daniela Stoffel
www.sif.admin.ch

Uffizi federal da la duana e da la segirezza dals cunfins UDSC
Directur: Pascal Lüthi
www.bazg.admin.ch

Uffizi federal d'informatica e telecommunicaziun UFIT
Directur: Dirk Lindemann
www.bit.admin.ch

Uffizi federal per edifizis e logistica UFEL
Directur: Pierre Broye
www.bbl.admin.ch

Administraziun federala da finanzas AFF
Directura:
Sabine D'Amelio-Favez
www.efv.admin.ch

Uffizi federal da persunal UFPER
Directura:
Rahel von Kaenel
www.epa.admin.ch

Administraziun federala da taglia AFT
Directura: Tamara Pfammatter
www.estv.admin.ch

Organisaziuns independentas

Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas FINMA
Directur: Stefan Walter
www.finma.ch

Controlla federala da finanzas CDF
Directur: Pascal Stirnimann
www.efk.admin.ch

Cassa federala da pensiun PUBLICA
Directur: Emmanuel Vauclair
www.publica.ch

Departament federal d’economia, furmaziun e retschertga DEFR

Il DEFR definescha las cundiziuns generalas per l’economia, per il martgà da lavur e per l’agricultura. El represchenta ils interess da l’economia svizra sco er da la scienza a l’exteriur. Il DEFR è responsabel per organisar la furmaziun professiunala e promova la perscrutaziun. Plinavant procura el per in provediment da martganzias d’impurtanza vitala per la Svizra.

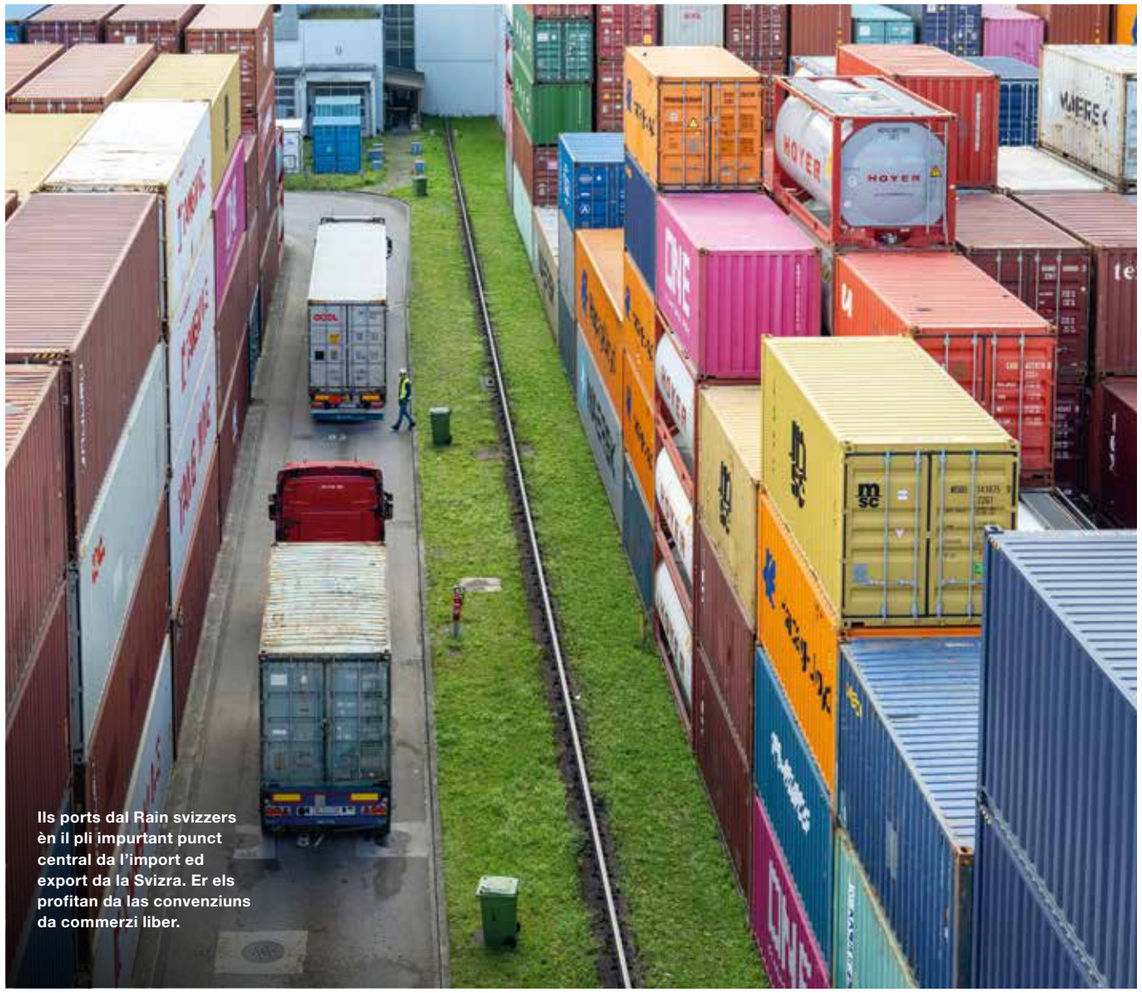

Ils ports dal Rain svizzers èn il pli impurtant punct central da l’import ed export da la Svizra. Er els profitan da las convenziuns da commerzi liber.

«Gist en temps turbulents per la politica da commerzi èn las convenziuns da commerzi liber in trumf.»

Guy Parmelin, schef dal DEFR.
Dapi 2016 en il Cussegl federal.

President da la Confederaziun 2026

La Svizra è in’economia publica averta cun in pitschen martgà intern. Particularmain en temps turbulents per la politica da commerzi èsi impurtant da pussibilitar a l’economia d’export svizra in access reglà ed uschè vast sco pussaivel als martgads da l’exteriur. Perquai dispona la Svizra actualmain d’ina rait da 35 convenziuns da commerzi liber (CCL) cun 45 partenaris, e quai ultra da la Convenziun da l’Associaziun europeica da commerzi liber (AECL) e da las cunvegnas cun l’Uniun europeica (UE). Grazia a las CCL han interpresas svizras spargnà l’onn 2023 var 2,2 milliardas francs dazis; pli che la mesadad da quests respargns èn ids a favur d’interpresas pitschnas e mesaunas (IPM).

Ina finamira impurtanta da la politica d’economia da l’exteriur da la Svizra è quella da diversifitgar las relaziuns commerzialas e da render accessibels novs martgads. Uschia han ins pudì far ils onns passads novas CCL cun l’India, il Cosovo, la Tailanda, la Malaisia ed il Mercosur. Las cunvegnas existentas cun il Chile e cun l’Ucraina han pudì vegnir modernisadas. Ultra da quai vegnan actualmain manadas tractativas cun il Vietnam per ina nova CCL, sco er cun la China e cun il Reginavel Unì per ina modernisaziun da las CCL.

Mo gia las duas novas CCL cun l’India (en vigur dapi l’october 2025) e cun ils stadis sudamericans Mercosur (suttascritta il settember 2025) pon procurar per respargns annuals da circa 350 milliuns francs.

Custs 2024 (CHF)
12,85 mia.

Plazzas a temp cumplain
2268

www.wbf.admin.ch

Secretariat general SG-DEFR
Secretaria generala: Nathalie Goumaz
www.wbf.admin.ch

Secretariat da stadi per l’economia SECO
Secretaria da stadi:
Helene Budliger Artieda
www.seco.admin.ch

Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun SEFRI
Secretaria da stadi:
Martina Hirayama
www.sbfi.admin.ch

Uffizi federal d’agricultura UFAG
Directur: Christian Hofer
www.blw.admin.ch

Uffizi federal per il provediment economic dal pajais UFPE
Delegà: Roland Pfister
www.bwl.admin.ch

Uffizi federal d’abitaziuns UFAB
Directur: Martin Tschirren
www.bwo.admin.ch

Uffizi federal dal servetsch civil CIVI
Directur: Christoph Hartmann
www.zivi.admin.ch

Organisaziuns independentas

Surveglianza dals pretschs SPR
Survegliader dals pretschs:
Stefan Meierhans
www.preisueberwacher.admin.ch

Cumissiun da concurrenza CUMCO
Directur: Patrik Ducrey
www.weko.admin.ch

Cussegl da las Scolas politecnicas federalas Cussegl da las SPF
President:
Michael O. Hengartner
www.ethrat.ch

Scola auta federala per la furmaziun professiunala SAFFP
Directura:
Barbara Fontanellaz
www.ehb.swiss

Agentura svizra per la promoziun da l’innovaziun Innosuisse
Directura:
Dominique Gruhl-Bégin
www.innosuisse.ch

Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun DATEC

Il DATEC concepescha la Svizra da damaun: El procura per vias da traffic segiras, per in provediment d'energia fidà e per il mantegniment da nossas basas da viver natiralas – guaud, aua, animals, plantas e cuntradas. El tschertga adina in equiliber tranter la protecziun ed il niz, per exempel cura che energia ecologica vegn producida u cura che l'infrastructura vegn planisada uschia ch'ella sa cumporta cun la natira.

En l'avegnir duain il traffic da viafier e sin via sco er il traffic da tram e da bus en las aglomeraziuns vegnir coordinads anc meglier in cun l'auter. Sin la fotografia: La circulaziun dal traffic en il quartier Wankdorf a Berna.

«Raits da traffic solidas collian la Svizra e rinforzan la coesiun da noss pajais.»

Albert Rösti, schef dal DATEC.
Dapi 2023 en il Cussegl federal.

Per che la Svizra restia mobila, dovra noss pajais rodaglias e vias segiras. Il DATEC procura, che nossa infrastructura da traffic vegnia mantegnida bain e cumplettada, nua ch'i fa da basegn. Cun quai èn dentant colliadas incumbensas pretensiusas: Tar la cumplettaziun da las viafiers datti sfidas finanzialas, quai che chaschuna custs supplementars considerabels, e tar las autostradas han las votantas ed ils votants refusà l'onn 2024 l'amplificaziun da sis trajects d'autostrada. Perquai dovri ina planisaziun cumplessiva.

Per incumbensa dal Cussegl federal ha la Scola politecnica federala Turitg evaluà en in'expertisa, nua ch'il basegn è il pli grond e tge projects che han prioritad ord vista professiunala enfin l'onn 2045. Sin questa basa d'experts – er enconuschenta sco «Traffic '45» – e sin basa da la savida da ses posts spezialisads ha il DATEC proponì al Cussegl federal, tge projects che duain vegnir integrads en la planisaziun. Il Cussegl federal ha gia decidì ch'i duain vegnir examinads daners supplementars per la cumplettaziun da las viafiers.

I dovra qua in'egliada unitara: Il traffic sin rodaglias ed il traffic sin via sco er il traffic da tram e da bus en las aglomeraziuns duain vegnir coordinads meglier che fin ussa in cun l'auter. L'adattaziun vegn fatga vinavant pass per pass e las lavurs da construcziun currentas na vegnan betg interruttas, mabain cuntinuadas tenor plan. Uschia vegni garantì, che la Svizra porschia er en l'avegnir ina rait solida. Ina infrastructura da traffic che funcziuna, na collia betg mo persunas, regiuns e plazzas da lavur, mabain rinforza er la coesiun da l'entir pajais.

Custs 2024 (CHF)
14,76 mia.

Plazzas a temp cumplain
2551

www.uvek.admin.ch

Secretariat general SG-DATEC
Secretari general: Yves Bichsel
www.uvek.admin.ch

Uffizi federal da traffic UFT
Directura: Christa Hostetter
www.bav.admin.ch

Uffizi federal d'aviatica civila UFAC
Directura:
Francine Zimmermann
www.bazl.admin.ch

Uffizi federal d'energia UFE
Directur: Benoît Revaz
www.bfe.admin.ch

Uffizi federal da svilup dal territori ARE
Directur: Jürg Röthlisberger
www.astra.admin.ch

Uffizi federal da communicaziun UFCOM
Directura: Gianna Luzio
www.bakom.admin.ch

Uffizi federal d'ambient UFAM
Directura:
Katrin Schneeberger
www.bafu.admin.ch

Uffizi federal da svilup dal territori ARE
Directur: Roman Mayer
www.are.admin.ch

Organisaziuns independentas

Inspecturat federal per la segirezza nucleara IFSN
Directur: Marc Kenzelmann
www.ensi.ch

Inspecturat federal d'installaziuns a current ferm ESTI
Mainagestiun: Daniel Otti
www.esti.admin.ch

Servetsch svizzer d'inquisiziun da segirezza SISE
President: Gery Balmer
www.sust.admin.ch

Cumissiun federala per l'electricitad ElCom
President: Werner Luginbühl
www.elcom.admin.ch

Cumissiun federala da communicaziun ComCom
President: Martin Bürki
www.comcom.admin.ch/rm

Autoritad independenta da recurs davart radio e televisiun AIRR
Presidenta:
Mascha Santschi Kallay
www.ubi.admin.ch

Cumissiun federala da la posta PostCom
Presidenta:
Anne Seydoux-Christe
www.postcom.admin.ch

Cumissiun dal traffic da viafier RailCom
Presidenta: Barbara Furrer
www.railcom.admin.ch

Giudicativa **Las dretgiras**

L'onn 2025 ha il Tribunal federal festivà ses giubileum da 150 onns sco dretgira superiura permanenta. Perquai ha el avert sias portas a Lucerna ed en la sedia principala a Losanna per la populaziun.

Giudicativa
Ils tribunals

I dat 4 tribunals federals. Il tribunal suprem è il Tribunal federal. El decida en ultima instanza davart cas da quasi tut ils secturs giuridics. Ils 3 tribunals federals d'emprima instanza han differentas incumbensas. Il Tribunal penal federal è cumpetent per cas penals cun ina impurtanza speziala per la Confederaziun svizra e per recurs concernent l'assistenza giudiziala internaziunala en fatgs penals. Il Tribunal administrativ federal decida davart recurs cunter disposiziuns d'autoritads administrativas federalas ed il Tribunal federal da patentas en dispitas davart patentas per invenziuns.

www.eidgenoessischegerichte.ch

Procedura successiva
Sco emprima u segunda instanza giuditgeschan dretgiras chantunalas u tribunals federals d'emprima instanza. Sche persunas pertutgadas n'èn betg d'accord cun ina sentenzia, pon ellas recurrer al Tribunal federal. La Lescha davart il Tribunal federal regla, sut tge premissas ch'in recurs è pussaivel.

Elecziun da las derschadras e dals derschaders
Las derschadras ed ils derschaders dals tribunals federals vegnan elegids da l'Assamblea federala plenara per ina durada d'uffizi da 6 onns. La reelecziun è pussaivla illimitadamain. Las derschadras ed ils derschaders sa retiran da lur uffizi il pli tard la fin da lur 68avel onn.

L'Assamblea federala plenara elegia il presidi ed il vicepresidi dals tribunals. La durada d'uffizi dal presidi è 2 onns (excepziun Tribunal federal da patentas: 6 onns). In'unica reelecziun è pussaivla.

Ils tribunals da la Confederaziun svizra (en tudestg)

Vias da procedura en il sistem giuridic svizzer

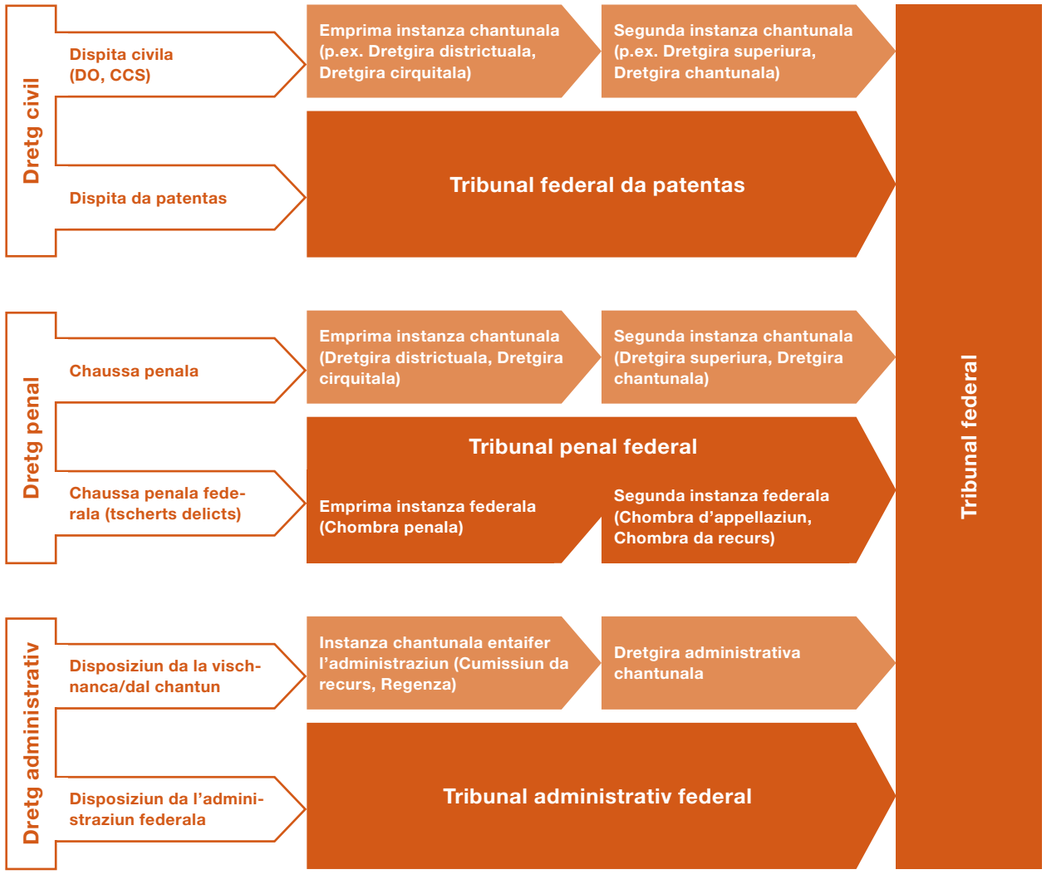

Ils tribunals federals èn repartids sin quatter lieus

L'onn 2024 èn vegnidas terminadas var 15 100 proceduras

Tribunal federal
7349

Tribunal administrativ federal
7144

Tribunal penal federal
582

Tribunal federal da patentas
25

Il Tribunal federal

Il Tribunal federal decida sco instanza suprema en dispitas tranter burgaisas, tranter burgais ed il stadi, tranter chantuns sco er tranter Confederaziun e chantuns. Pertutgads èn il dretg civil, penal, administrativ e d'assicuranza sociala.

www.bger.ch

Incumbensas

Controlla definitivamain sentenzias da dretgiras inferiuras
Il Tribunal federal giuditgescha sco instanza suprema recurs cunter sentenzias da dretgiras chantunalas supremas, dal Tribunal penal federal, dal Tribunal administrativ federal e dal Tribunal federal da patentas. El controllescha, sche quels han applitgà correctamain il dretg. En cas da dumondas da dretgs umans poi vegnir recurrì al Tribunal europeic dals dretgs umans (TEDU). Sch'il TEDU constatescha che la Svizra haja violà ils dretgs umans, na vegn la sentenzia betg abolida directamain. Sut tschertas circumstanzas pon las persunas pertutgadas però pretender ch'i vegnia decidì da nov (revisiun).

Procura per in'applicaziun unitara dal dretg
Cun sias decisiuns procura il Tribunal federal per l'observaziun e per in'applicaziun unitara dal dretg federal. El protegia ils dretgs constituziunals da las burgaisas e dals burgais. Ils ulteriurs tribunals e las autoritads administrativas s'orienteschan a sias sentenzias.

Gida a sviluppar il dretg
Sch'il Tribunal federal sto giuditgar ina dumonda giuridica che n'è betg u betg cleramain reglada en la lescha, gida el cun sia giurisdicziun a sviluppar il dretg. Mintgatant sa mussi, ch'ina regulaziun legala per in tschert problem giuridic manca, ma ch'ina tala fiss necessaria. En quest cas fa il Tribunal federal attent il legislatur a questa largia. Quai po avair per consequenza, ch'il parlament cumplettescha u formulescha da nov ina lescha.

Organisaziun

Partiziuns
Il Tribunal federal è structurà tenor secturs giuridics. El consista da las suandantas 8 divisiuns:

- 2 partiziuns da dretg public a Losanna (p.ex. dretgs politics, dretg da persunas estras)
- 2 partiziuns da dretg public a Lucerna (p.ex. taglias, assicuranza d'accidents ed assicuranza d'invalidità)
- 2 partiziuns da dretg civil a Losanna (p.ex. dretg da contracts, dretg da famiglia)
- 2 partiziuns da dretg penal a Losanna

40 derschadras e derschaders ordinaris e 19 en uffizi accessoric lavuran tar il Tribunal federal. Dals commembers ordinaris da dretgira èn 14 dunnas e 26 umens. Trais èn da lingua materna taliana, 12 da lingua materna franzosa e 23 da lingua materna tudestga.

Per las commembras ed ils commembers da dretgira vala in scumond d'exequir ina lavur pajada ultra da lur activitad sco derschadra federala u derschader federal.

Anoravers vegn il Tribunal federal represchentà da ses presidi. Davart las pli impurtantas dumondas decida il Tribunal collectiv cun tut las 40 derschadras federalas e derschaders federals.

President: François Chaix

Las commembras ed ils commembers da dretgira vegnan sustegnids da 380 collavuraturas e collavuraturs, da quels èn var 180 actuaras ed actuars da dretgira. Quellas e quels coopereschan a la sentenzia. En blers cas han ellas ed els l'incumbensa d'elavurar in sboz da la sentenzia. La sentenzia vegn però adina tratga da las derschadras e dals derschaders participads.

Secretariat general
Il Secretariat general prepara las sesidas dals gremis directivs, sustegna la realisaziun da lur conclus e stat a disposiziun al presidi sco er a tut las derschadras federalas ed ils derschaders federals. El organisescha inscunters cun delegaziuns d'autras dretgiras e d'organisaziuns internaziunalas e responsescha la tgira da las relaziuns naziunalas ed internaziunalas.

Sco center da servetschs da la dretgira sustegna il Secretariat general las singulas partiziuns en connex cun lur lavur quotidiana. A las commembras ed als commembers da dretgira sco er a las actuaras ed als actuars da dretgira metta el a disposiziun tut las infurmaziuns giuridicas necessarias. Ultra da quai procura il Secretariat general, che las sentenzias dal Tribunal federal sajan accessiblas publicamain. Per las pretensiuns spezialas da la dretgira sviluppa il sectur d'informatica applicaziuns sin mesira.

L'organ directiv suprem da l'administraziun giudiziala è la Cumissiun administrativa che consista dal presidi, dal vicepresidi e d'ina ulteriura commembra u d'in ulteriur commember da la dretgira. Las unitads administrativas vegnan manadas dal secretari general. El maina ultra da quai il secretariat da la dretgira collectiva, da la Conferenza dals presidents e da la Cumissiun administrativa. A las sesidas da la Cumissiun administrativa e da la Conferenza dals presidents fa el part cun vusch consultativa.

Portas avertas per la populaziun
A la sedia principala dal Tribunal federal a Losanna ed a la sedia a Lucerna pon persunas singulas e gruppas participar regularmain a visitas guidadas.

Custs 2024 (CHF)
107 miu.

Plazzas a temp cumplain
349

Video
Il Tribunal federal
(en tudestg)

Secretari general dal Tribunal federal: Nicolas Lüscher

Tractativas publicas da sentenzias (en tudestg)

Particularitads

Per regla en scrit
La procedura davant Tribunal federal ha lieu da princip en scrit. Sco emprim vegn inoltrà il recurs; suenter vegn la cuntrapartida supplitgada da s'exprimer en chaussa. Ina tractativa davant dretgira cun in'audiziun da partidas e da perditgas u cun pleds da defensiun da las advocatas e dals advocats na datti da princip betg davant il Tribunal federal. Per far la sentenzia studegia la derschadra u il derschader responsabel las actas e suttametta in sboz en scrit a las autras derschadras ed als auters derschaders participads. Sche tuts èn d'accord cun la sentenzia, è ella tratga. Sch'els n'èn betg d'accord, ha lieu ina tractativa publica da sentenzia a bucca.

Transparent
En cas d'ina tractativa publica da sentenzia discutan las derschadras ed ils derschaders il cas, savens en preschientscha da las partidas en dispita, da collavuraturs da las medias u da visitadras. A la fin voteschan ils derschaders cun tegnair si il maun. Las tractativas da sentenzia che interesseschan spezialmain la publicitad, vegnan messas a disposiziun en registraziuns da film. Dapi l'onn 2000 vegnan tut las sentenzias dal Tribunal federal publitgadas en l'internet. Davart sentenzias spezialmain impurtantas redigia il Tribunal federal ina communicaziun a las medias, per onn èn quai circa 40 fin 60.

Nagins agens scleriments davart l'eveniment
Il Tribunal federal controllescha dumondas giuridicas. El sa basa da princip sin ils fatgs, co ch'els èn vegnids constatads da las instanzas precedentas.

Pluriling – 3 u 5 derschaders
Las derschadras ed ils derschaders dal Tribunal federal derivan da tut las regiuns linguisticas da la Svizra. En tractativas publicas da sentenzia discurran els lur lingua materna. Las sentenzias vegnan redigidas en tudestg, franzos u talian e na vegnan betg translatadas. Per regla decidan 3 derschaders, sch'i dat dumondas giuridicas d'impurtanza generala u sin proposta d'ina derschadra 5.

Proceduras tenor tip da liquidaziun 2024

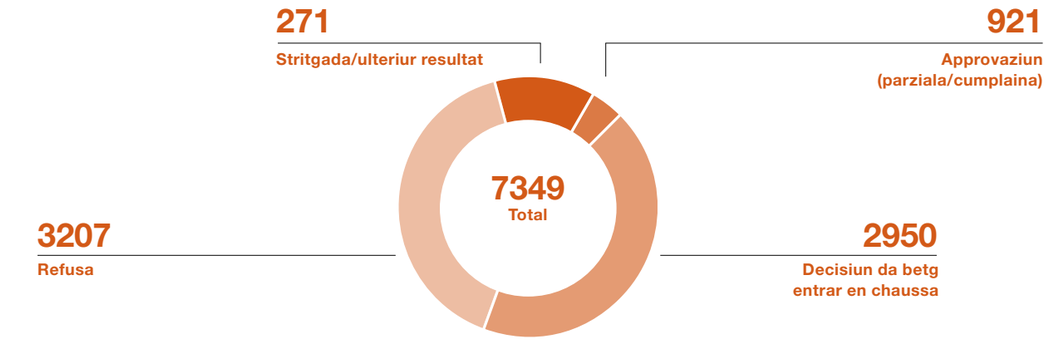

«La vaira separaziun da las pussanzas exista mo, sche tuttas e tuts èn conscients da sia impurtanza.»

François Chaix
President dal Tribunal federal 2025/2026

Trais dumondas al president dal Tribunal federal

Vus essas il president dal Tribunal federal, tge cumpiglia questa incumbensa?
Sco president sun jau la fatscha da l'instituziun e represchent quella vers anora. Ensemen cun il vicepresident e cun in'ulteriura commembra dal tribunal furmain nus la cumissiun administrativa. Nus avain la responsabladad per l'administraziun giudiziala. Sper l'uffizi presidial restan ins activ sco commember ordinari dal tribunal e sa participescha a la giurisdicziun da quella partiziun ch'ins fa part. Quai è impurtant, perquai ch'igl è la professiun ch'ins ha emprendì.

Funcziunescha la separaziun da las pussanzas en Svizra?
Nus avain il privilegi da viver en in pajais, nua ch'il parlament, il Cussegl federal ed il Tribunal federal respectan in l'auter. Mintga pussanza è conscienta, ch'ella ha tschertas cumpetenzas e sto respectar quellas da las autras pussanzas. La separaziun da las pussanzas sa basa sco emprim mo sin il palpiri da la Constituziun; vita survegn ella pir tras la voluntad da las persunas da la respectar. Per l'avegnir da la Svizra e da nossa instituziun giavisch jau, ch'il Tribunal federal restia vinavant ina referenza ed in factur per la pasch sociala. En in temp, en il qual l'autoritad vegn pli e pli messa en dumonda, è quai spezialmain impurtant.

Gida l'intelligenza artifiziala (IA) en l'avegnir a scriver sentenzias?
Ord mia vista n'è la IA betg adattada per prender decisiuns giuridicas. Ella dependa da calculaziuns da probabilitad che sa basan sin infurmaziuns gia existentas, pia dal passà. Sco Tribunal federal vegnin nus però confruntads permanentamain cun novas dumondas da la societad ed uschia cun novas problematicas giuridicas. La IA n'è betg adattada per talas incumbensas. Al Tribunal federal è la IA dentant per exempel in sustegn per anonimisar las sentenzias, che nus publitgain tuttas en l'internet. L'ultima glimada fan però adina nossas collavuraturas e noss collavuraturs. Ultra da quai sviluppain nus actualmain in'applicaziun per laschar translatar e resumar texts. Tenor mia opiniun sto la IA restar in med auxiliar per la procedura da decisiun: La decisiun sezza sto adina vegnir prendida da derschadras e derschaders, pia da dunnas e dad umens ch'èn conscients da la vita reala umana da las proceduras.

Il president dal Tribunal federal vegn elegì dal parlament per dus onns. El represchenta il Tribunal federal vers anora.

Il Tribunal penal federal

Il Tribunal penal federal giuditgescha en 2 instanzas cas penals d'impurtanza speziala per la Confederaziun. El decida ultra da quai recurs cunter la Procura publica federala e cunter autras autoritads da persecuziun penala e d'assistenza giudiziala e conflicts da cumpetenza tranter chantuns u tranter Confederaziun e chantuns.

www.bstger.ch

Incumbensas

Blers cas penals decidan las dretgiras chantunalas. Il Tribunal penal federal giuditgescha cas penals d'impurtanza speziala per la Confederaziun. Latiers tutgan malfatgs dad u cunter emploiads federals, delicts cun materias explosivas, falsificaziun da daners, criminalitad economica transcunfinala, criminalitad organisada, corrupziun e lavada da daners u delicts d'aviatica.

Il Tribunal penal federal controlla ordinaziuns d'autoritads federalas da persecuziun penala e d'assistenza giudiziala internaziunala en chaussas penalas. Plinavant decida el conflicts da cumpetenza tranter autoritads da persecuziun penala.

Organisaziun

Il Tribunal penal federal ha 1 chombra penala, 1 chombra da recurs ed 1 chombra d'appellaziun. Las sentenzias da la chombra penala pon ins contestar a la chombra d'appellaziun. La chombra d'appellaziun exista pir dapi l'onn 2019. Cunter bleras decisiuns da la chombra da recurs e da la chombra d'appellaziun pon ins recurrer al Tribunal federal.

Il Tribunal penal federal ha 22 derschadras e derschaders ordinaris e 14 derschadras e derschaders en uffizi accessoric. Els vegnan sustegnids da circa 72 collavuraturas e collavuraturs. Gremis directivs dal Tribunal penal federal èn la Cumissiun administrativa ed il Plenum (tut las derschadras e tut ils derschaders ordinaris).

President: Roy Garré

Particularitads

Proceduras grondas

Ina procedura penala davant il Tribunal penal federal po pertutgar pliras persunas e po esser plurilingua, tant ch'i dovra translaziuns. Mintgatant èsi da prender mesiras da segirezza spezialas en la tractativa principala. En gronds cas cun pliras persunas participadas cuntegna la sentenzia en scrit regularmain pli che 100 paginas.

Relaziun internaziunala

Savens han proceduras penalas ina relaziun internaziunala, cunzunt en il champ da la criminalitad economica e dal terrorissem. La Chombra da recurs decida, sch'ina persuna dastga vegnir extradida da la Svizra en in auter pajais u sch'i ston vegnir consegnads meds da cumprova (per il pli documents da banca) ad in auter pajais.

Custs 2024 (CHF)
19 miu.

Plazzas a temp cumplain
80

Video Tribunal penal federal (en tudestg)

Il Tribunal penal federal ha sia sedia a Bellinzona.

Chombra penala: tip da las fatschentas 2024

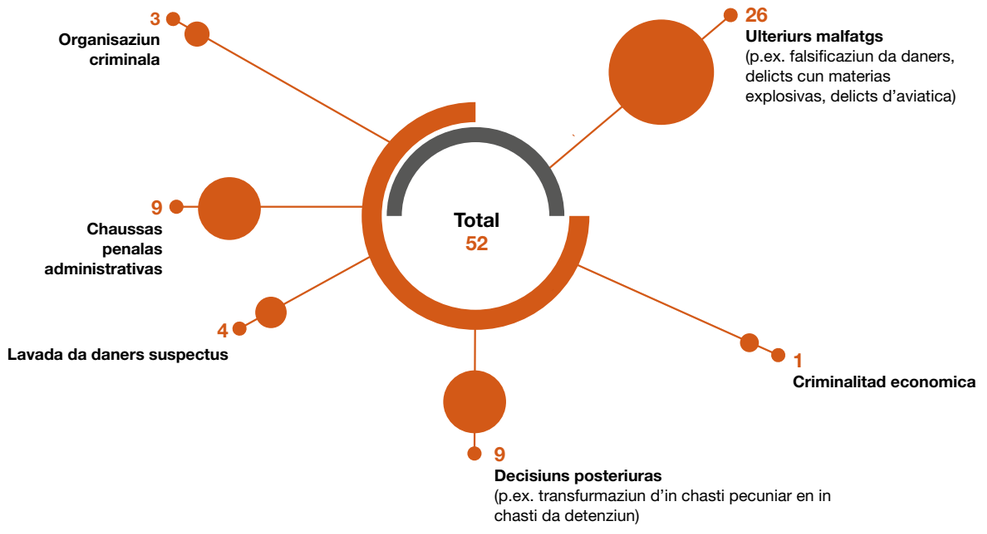

Il Tribunal administrativ federal

Il Tribunal administrativ federal tracta recurs cunter disposiziuns d'autoritads administrativas federalas. En tscherts secturs controllescha el er decisiuns chantunalas.

www.bvger.ch

Il Tribunal administrativ federal è vegnì fundà l'onn 2007 a Berna ed ha dapi l'onn 2012 sia sedia a Son Gagl.

Incumbensas

Sin recurs decida il Tribunal administrativ federal la legalitad da disposiziuns d'autoritads administrativas federalas. Il spectrum tematic da las materias giuridicas tractadas è vast. Ellas tanschan dad A sco asil fin Z sco zona. Il Tribunal administrativ federal giuditgescha ultra da quai recurs cunter tschertas decisiuns da regenzas chantunalas, p.ex. tar glistas dals ospitals. Sin plant giuditgescha el sco emprima instanza en 3 secturs spezials, p.ex. tar contracts da dretg public.

Organisaziun

Il Tribunal administrativ federal cun sedia a Son Gagl ha 6 partiziuns ed 1 secretariat general. Principalmain s'occupa la partiziun I dals secturs infrastructura, taxas, persunal federal e protecziun da datas, la partiziun II dals secturs economia, concurrenza e furmaziun, la partiziun III dals secturs assicuranzas socialas e sanadad publica, las partiziuns IV e V dal dretg d'asil e la partiziun VI dal dretg da persunas estras e dal dretg da burgais.

Las derschadras ed ils derschaders vegnan elegids da l'Assamblea federala plenara. Els exequeschan lur uffizi independentamain ed unicamain obligads al dretg.

Presidenta: Claudia Cotting-Schalch

Video
Tribunal administrativ federal (en tudestg)

Custs 2024 (CHF)
86 miu.

Plazzas a temp cumplain
385

7144 proceduras liquidadas l'onn 2024

5544
nagina pussaivladad da far recurs al Tribunal federal

1600
pussaivladad da far recurs al Tribunal federal

222
da quellas fatg recurs al Tribunal federal

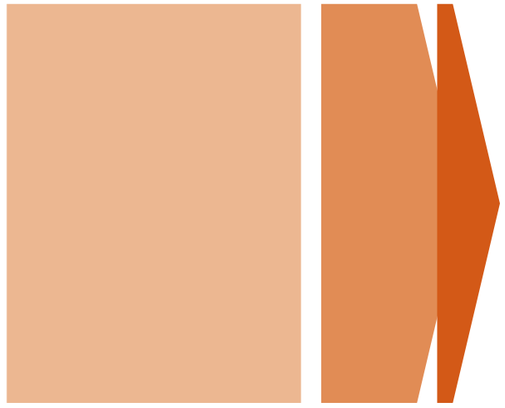

Particularitads

Agens scleriments
Tar ina dispita giuridica na sa basa il Tribunal administrativ federal betg sin fatgs ch'èn resultads tar l'instanza precedenta e sin motivs ed arguments da las partidas, mabain sclerescha sez fatgs decisivs. Per quest intent incumbensescha el expertisas e fa tractativas d'instrucziun u visitas ocularas.

Per part definitiv
Mintg'onn liquidescha il Tribunal administrativ federal principalmain en scrit en media 6500 proceduras en tudestg, franzos e talian. Bleras proceduras tracta el definitivamain.

Il Tribunal federal da patentas

Il Tribunal federal da patentas decida dispitas da patentas. Il tribunal il pli pitschen dals tribunals federals tracta regularmain cun acturs internaziunals. Cun il consentiment da las partidas vegni pledà er en englais.

www.bpatger.ch

Incumbensas

Il svilup d'ina idea tecnica custa per regla. Cun ina patenta po vegnir protegida giuridicamain la «proprietad intellectuala» d'ina invenziun. En dispitas decida il Tribunal federal da patentas, sch'ina novaziun tecnica ademplescha las premissas per pudair giudair la protecziun d'ina patenta; el giuditgescha, sche dretgs da patentas existents vegnan violads. Plinavant sto il Tribunal federal da patentas decider, tgi ch'è la possessura legala resp. il possessur legal d'ina patenta u co ch'ina patenta dastga vegnir duvrada en il rom d'ina licenza.

Fin l'onn 2012 eran las dretgiras chantunalas responsablas per giuditgar dispitas da patentas. Dapi lura è quai chaussa dal Tribunal federal da patentas. Sias sentenzias pon vegnir contestadas tar il Tribunal federal.

Fatschentas tenor champs tecnics, entradas 2024

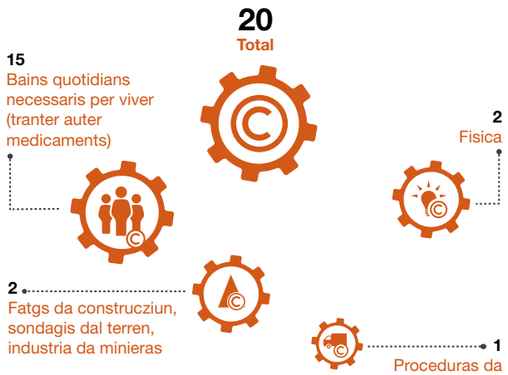

Organisaziun

Il Tribunal federal da patentas è il pli pitschen dals tribunals federals. El n'ha betg differentas partiziuns. 41 derschadras e derschaders en uffizi accessoric lavuran en il Tribunal federal da patentas; ma els n'han betg agens biros en l'edifizi dal tribunal. En uffizi principal lavuran il president, 1 derschader sco er 2 actuaras da dretgira e 2 collavuraturs da chanzlia.

Il Tribunal federal da patentas ha sia sedia a Son Gagl. Ma el n'ha nagina atgna sala da dretgira. Sch'i dat tractativas giudizialas, han ellas lieu en l'edifizi dal Tribunal administrativ federal vischin. Las tractativas dal Tribunal federal da patentas pon avair lieu en ils chantuns, p.ex. a Neuchâtel, sche las partidas derivan da la Svizra franzosa.

President: Mark Schweizer

Particularitads

Er englais sco lingua da dretgira
Davant il Tribunal federal da patentas cumparan savens acturs che lavuran sin plaun internaziunal; en il sectur tecnic vegn savens duvrà l'englais. Las partidas en dispita dastgan manar la procedura er en englais, sche tuts èn d'accord cun quai.

Derschaders cun enconuschientschas tecnicas
En las proceduras dal Tribunal federal da patentas sa tracti savens da dumondas tecnicas cumplexas. Perquai vegnan consultadas derschadras e derschaders cun enconuschientschas tecnicas correspundentas. Quai permetta proceduras sveltas e favuraivlas, perquai ch'i po vegnir desistì da lungas expertisas custaivlas tras expertas ed experts externs.

Custs 2024 (CHF)
1 miu.

Plazzas a temp cumplain
6

Sentenzias dals tribunals federals

Prestaziuns da l'assicuranza d'invaliditad en cas dad adipositas
Tenor la giurisdicziun anteriura n'era in'adipositas (ferm surpais) da princip betg in motiv per avair il dretg d'ina renta d'invaliditad. Il Tribunal federal ha ussa midà sia pratica. Oz vala: Il fatg, ch'ins po da princip tractar in'adipositas, n'excluda betg pli da bel principi il dretg da survegnir ina renta. En il cas singul stoi plitgunsch vegnir examinà, en tge dimensiun che la malsogna restrenscha propi l'abilitad da lavurar. Sco tar autras malsognas datti er tar adipositas l'obligaziun da minimar ils donns. Quai vul dir, ch'ina persuna pertutgada ha mo lura il dretg da survegnir ina renta d'invaliditad, sch'ella prenda mesiras supportablas (p.ex. tractaments dietetics u cun medicaments, terapias da cumportament u programs da moviment).
DTF 151 V 66

Yoko Ono è la proprietaria da l'ura da John Lennon
L'onn 1980 aveva Yoko Ono regalà a John Lennon in'ura per ses anniversari da 40 onns. Suenter che John Lennon era vegnì assassinà, era l'ura vegnida tegnida en salv en l'abitaziun da Yoko Ono. Da là è l'ura vegnida en ils mauns d'in chauffeur privat da Yoko Ono. Pli tard ha in collecziunader cumprà l'ura en Germania. L'onn 2014 ha el inoltrà tala ad ina chasa d'aucziun a Genevra per laschar stimar sia valur. Yoko Ono è vegnida a savair quai. Il Tribunal federal ha refusà il recurs dal collecziunader e confermà, che Yoko Ono saja la proprietaria da l'ura. La proprietad era vegnida surpurtada ad ella tras ierta. Ins po partir dal fatg, che l'ura era vegnida engulada dal chauffeur. Il collecziunader n'ha betg pudì acquistar la proprietad tras giudida da la chaussa engulada.
DTF 151 III 122

Condemnaziun pervia da crims da guerra e pervia da crims cunter l'umanitad per delicts ch'èn vegnids commess durant l'emprima guerra civila en la Liberia
En ina procedura d'appellaziun cunter la sentenzia d'emprima instanza da la Chombra penala dal Tribunal penal federal ha la Chombra d'appellaziun dal Tribunal penal federal declerà culpant in burgais da la Liberia pervia da cuntravenziuns cunter il dretg internaziunal da guerra. Ils delicts èn vegnids commess tranter il 1993 ed il 1995 durant l'emprima guerra civila en la Liberia, cura che l'accusà era cumandant d'ina gruppa armada. La Chombra d'appellaziun ha chattà, che l'accusà haja cunzunt mazzà civilists resp. als laschà executar, ch'el haja violà ina civilista, violà la dignitad d'in civilist mort, ordinà sblundregiadas, ordinà e manà transports sfurzads sut cundiziuns inumanas sco er engaschà in uffant schuldà. La Chombra d'appellaziun è vegnida a la conclusiun, ch'ils delicts constatads sajan stads ina part d'ina attatga extendida cunter la populaziun civila e ch'els stoppian vegnir qualifitgads sco crims cunter l'umanitad, perquai ch'els n'eran betg surannads il 2011, cura che quest causal è vegnì introducì en la legislaziun svizra. La Chombra d'appellaziun ha condemnà l'accusà ad in chasti da detenziun da 20 onns sco er ad in'expulsiun da la Svizra per la durada da 10 onns. Cunter questa sentenzia è pendent in recurs tar il Tribunal federal.
Sentenzia CA.2022.8

IA na po betg esser l'inventadra
In petent dals Stadis Unids da l'America aveva annunzià a l'Institut Federal da Proprietad Intellectuala ina dumonda da patenta per in recipient da victualias. El aveva dumandà da registrar ses sistem dad IA sco inventader, perquai che quest sistem haja fatg tut sez l'invenziun. Il Tribunal administrativ federal ha confermà la refusa da questa dumonda. Tar in'annunzia da patenta sto vegnir numnada ina persuna natirala sco inventadra. Inventadra po però esser quella persuna che cooperescha al process da l'intelligenza artifiziala (IA) e ch'enconuscha l'existenza da l'invenziun.
Sentenzia B-2532/2024

Amortisaziun illegala dals emprests AT1
En connex cun la surpigliada da la Credit Suisse (CS) tras la UBS ha l'Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas ordinà il mars 2023 a la CS, d'amortisar tut ils emprests AT1 cun ina valur nominala da circa 16,5 milliardas francs. Cunter questa disposiziun han var 3000 persunas pertutgadas fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal en var 360 proceduras. En ina decisiun parziala ha la dretgira abolì la disposiziun pervia da la mancanza d'ina basa giuridica. Igl è dentant restà avert, co che la revocaziun, q.v.d. l'annullaziun da l'amortisaziun, duai vegnir realisada.
Decisiun parziala dal 1. d'october 2025 en la procedura B-2334/2023

Patenta dad Ortovox per in detectur da victimas da lavinas è per part nunvalaivla
Il Tribunal federal da patentas ha per part approvà in recurs da cassaziun da la firma svizra d'equipament da sport outdoor Mammut cunter ina patenta da l'interpresa da concurrenza Ortovox. Tenor la dretgira èsi evident e pia betg patentabel da supprimer il signal da tun d'in detectur da victimas da lavinas u d'edir tal cun in volumen reducì, entant ch'il detectur fa in messadi vocal. Da dar a l'utilisader d'in tal detectur instruccziuns supplementaras en furma da messadis vocals che vegnan emess en connex cun ils eveniments da la tschertga, quai ha però in caracter d'invenziun.
Sentenzia O2023_012

Sentenzias publitgadas dal Tribunal federal (en tudestg)

Impressum

Editura, concept
Chanzlia federala, Secziun da sustegn per la communicaziun
Chasa federala vest, 3003 Berna
info@bk.admin.ch

Redacziun e translaziun
Servetschs linguistics centrals da la Chanzlia federala, dals departaments, dals Servetschs dal parlament e dals tribunals federals

Concepziun
Chanzlia federala, Secziun da sustegn per la communicaziun
wapico SA, Berna

Fotografias
Chanzlia federala (p. 3, 6, 16, 28, 36, 45, 50, 51, 53, 56, 57, 59-63, 65-71)
Servetschs dal parlament (p. 35, 44)
Chanzlia federala/ Nathan Bugniet, Eileen Fraefel, Samantha Keller, Léo Margueron (p. 46)
DFAE (p. 58)
DDPS (p. 64),
Tribunal federal (p. 72, 76, 79, 80)
Tribunal adminstrativ federal (p. 82)

Fotografias istoricas sin las paginas 10/11 (en urden cronologic)
Veglia Confederaziun: Archiv dal stadi da Sviz
Helvetica: Museum naziunal svizzer (MNS)
Mediaziun: MNS
Contract federal: Archiv federal svizzer/Wikimedia Commons
Guerra da la Lia separatista: MNS
Constituziun federala: MNS
Extensiun da la democrazia: Wikimedia Commons
Emprima Guerra mundiala, chauma generala: MNS
Proporz: Wikimedia Commons
Segunda Guerra mundiala: Hans Tomamichel/MNS
Egualitad dals dretgs: MNS
Terza Constituziun federala: Wikimedia Commons

Fin da redacziun
12 da schaner 2026

Ediziun

total	113 000
tudestg	65 000
franzos	30 000
talian	10 000
rumantsch	1 000
englais	7 000

Stampa
Vogt-Schild Druck SA

Distribuziun
Questa publicaziun po vegnir empustada gratuitamain
tar l'Uffizi federal per edifizis e logistica UFEL
www.bundespublikationen.admin.ch
Nr. d'artitgel 104.617.r

48avla ediziun, favrer 2026

MIX
Papier | Fördert gute Waldnutzung
FSC® C012018
FSC www.fsc.org

gedruckt in der schweiz

www.admin.ch
www.ch.ch
www.parl.ch